

NUMMER 4/2017

RÖTT

KRÖNIKAN

"Jag vill inte göra honom till ett offer han inte ser sig själv som."

FANNA NDOW NORRBY

Slagkraft i samhället

Sex timmars
arbetsdag,
funkar det?

Vänsterpartiets
första kvinnliga
ledamot

Gemenskap och
kämparglädje i
Majorna

Utmaningarna
för polisen i södra
Lappland

EN TIDNING FRÅN VÄNSTERPARTIET

FOTO: OLOF OHLSSON

4

Röda vindar i Majorna

– Majorna är en gammal arbetarstadsdel, men det är också en väldigt delad stadsdel, säger Anna-Klara Behlin i V Majorna.

FOTO: OLOF OHLSSON

12

En kämpe på Tjörn

Alma Sibrian kämpar i motvind i den borgerligt ledda kommunen Tjörn. Hon arbetar som undersköterska, men är både skyddsombud och ordförande för V Tjörn.

ILLUSTRATION: MALIN GRANROTH

32

Kampen om arbetstiden

Sex timmars arbetsdag är en linje Vänsterpartiet driver hårt. Men funkar det i praktiken? Och varför finns ett så stort motstånd?

Jag sitter och antecknar tankar under vårt samtal, men han vet inte om att mina anteckningar handlar om hans beteende och mina insikter kring dessa.

Rojda Sekersöz, sida 9

Hör av dig till oss! Har du tips eller synpunkter till Rött? Skriv till oss och berätta!

Maria Carlsson, redaktör

I det här numret har Maria bland annat intervjuat kommunpoliser, mer om det på sida 18. Det är till Maria du vänder dig om du har idéer och tips till tidningen.

Agnes Stuber, bildredaktör/ formgivare

Agnes har fotat och formgivit detta nummer. Till henne vänder du dig om du har idéer på bildreportage eller vill snacka foto.

Rött utges av Vänsterpartiet. Ansvarig utgivare: Aron Etzler **Redaktör:** Maria Carlsson maria.carlsson@vansterpartiet.se 076 816 53 68 **Bildredaktör & formgivare:** Agnes Stuber agnes.stuber@vansterpartiet.se **Omslag:** Agnes Stuber **Prenumeration & adressändring:** Pren. 200 kr/4 nr. Helene Ekberg, 08-786 42 61, medlemsservice@vansterpartiet.se **Annonssinfo:** www.vansterpartiet.se/rott **Postadress:** Rött, Vänsterpartiet, Riksdagen, 100 12 Stockholm **Utgivning:** 4 nummer per år, ca 18 000 ex. **Tryck:** Billes AB, 2017. Extra nr beställs i Vänsterpartiets webbshop **före** tryck. Info i webbshopen!

Någonting kommer hända

Det var vår, och det var 2001. Av en tillfällighet hade jag blivit ansvarig för mejladressen för en ny organisation för global rättvisa. Den kallades Attac och kom från Frankrike. Morgonen efter att en artikel om Attac publicerats satt jag på Stadsbiblioteket i Stockholm och öppnade, med dåtidens plågsamt långsamma teknik, mejlboxen. Där fanns några hundra mejl från helt okända människor som ville gå med i Attac. En enda artikel, sedan small det till. Månaderna efter blev ingenting sig likt. Vi höll möten på ABF, i skolor och kyrkor, de ställen som kunde ta emot människorna som välldes in. Ett berömt möte i Riddarhyttan lockade runt 400 personer. Hela tanken med Attac var att upplysa om och ändra på den del av globalisering som ledde till ökade klyftor, orättvis handel, skuldsättning av fattiga länder och beslutsfattande långt över huvudet på medborgarna. Plötsligt var våra frågor överallt och hade blivit ett samtalsämne för skolklasser, pensionärsföreningar, fackklubbar och vanliga människor. Det var en ny upplevelse. Problemen vi talade om var kända sedan länge, men det verkade som att rörelsen kom från ingenstans. Inom några år hade Attac, World Social Forum och de mängder av organisationer som fanns däri ändrat hela diskussionen kring global rättvisa, ekonomiska klyftor och skatteflykt till

den grad att IMF och Världsbanken, två av de stora motståndarna, ändrat sin inriktning.

För många såg också den mäktiga vågen av vittnesmål i #metoo ut som någonting som uppstod ur ingenting. Men plötsligt händer det. Kvinnor inom många branscher gör slut på tystnadskulturen kring sexuella trakasserier. Och plötsligt lyfts det som varit dolt och undanträngt till en fråga för hela samhället. Medieföretag, teatrar, musikarrangörer, myndigheter, politiska partier och idrottsföreningar står precis i början på en förändring som kommer att bli genomgripande och som kommer förbättra många kvinnors liv. Var det slutar är alldeles för tidigt att säga, men när vi tittar tillbaka på det ögonblick som är nu om många år kommer vi kunna säga: Där började det.

Det är så förändring ser ut. Det kan se ut som att ingenting alls händer och orättvisorna är eviga. Men när de många organiserar sig, vinner vi över de få.

ARON ETZLER

Det är så förändring ser ut.

Hot om hyreshöjningar i vänsterland

Stadsdelen Majorna i Göteborg är ett av Sveriges starkaste vänsterfästen. Rött träffade områdets partiförening för att se vilka vindar som blåser i vänsterland.

Inne på biblioteket på Chapmans torg i Majorna sätter personalen fram fler stolar. En filmkamera riggas upp, paneldeltagarna börjar ta på sig mickarna och i sedvanlig ordning står platserna närmast scenen tomma. Snart är det dags för kvällens panelsamtal om gentrifiering och renoveringar. Kort sagt; vem ska ha möjlighet att bo i Majorna?

För partiföreningen Vänsterpartiet Majorna är arrangementet en förfest till kvällens fika på det närliggande kaféet Crippas. Varje månad ses de för en social aktivitet och ganska ofta blir det fika. Anna-Klara Behlin är föreningens ordförande.

– Vi har sociala aktiviteter delvis eftersom vi är ganska formalistiska på medlemsmöten. Det är mycket talarlistor och sånt. Formalian har så klart sina funktioner, men det gör också att det blir lite stelare och svårare att lära känna varandra.

– Föreläsningen ligger nära den kampanj vi haft om hyresrätter och det var många av våra medlemmar som ville gå på den innan fikan. Det handlar om vilka som kan bo i Majorna och på vilka villkor, säger hon.

Att göra partiaktiviteter mer tillgängliga är något Vänsterpartiet Majorna tänker mycket på. Målet är att få fler aktiva.

– Vårt mål under förra året var att minst tio procent skulle bli aktiva i föreningen. Vi är nästan 400 medlemmar, och har träffat runt 50 av dem, så det målet är uppfyllt. Nu jobbar vi på att hitta sätt för alla att delta genom att sänka trösklarna för aktivism.

Inne i biblioteket drar föreläsningen igång och stämningen trissas upp. Att det finns ett stort engagemang kring boendefrågan märks på den månghövdade publiken. Det är en aktiv åhörarskara som tagit sig till biblioteket. Mobiler ringer, invändningar varvas med applåder.

När Göteborgsforskaren Catharina Thörn pratar om sina egna erfarenheter av upprustningar och lyxrenoveringar hörs suckar av igenkänning bland publiken. I raden bakom väser någon “det är värre i Stockholm”, men får mothugg när kompisens bredvid snabbt replikerar “Haga”, syftandes på den pittoreska stadsdelen några stopp bort med treans spårvagn.

Och så är det över. Men behovet av att ventilera finns kvar. Dags för kvällens andra sittning.

En bulle delas solidariskt

Inne på kaféet är det trångt och stimmigt. I ett angränsande rum pågår en livespelning.

– Förvånansvärt dåligt med kvällsöppna fik i Majorna för att vara så hippt, skämtar någon. En annan nickar instämmande.

Handuppräckning på vilka som vill ha kaffe respektive te. Den som vill ha öl får hosta upp ur egen ficka. En bulle delas solidariskt runt bordet och samtalet kommer snabbt igång. Bland medlemmarna på plats bor en förkrossande majoritet i hyresrätt, något som även är karakteristiskt för området. Att så många bor i hyresrätt beror delvis på att de kommunala

fashion by
rieker
ANTISTRESS

SKO & VÄSKHÖRNAN

Vänsterpartiet Majorna delar ofta ut flygblad på Mariaplan.

– Folk är väldigt glada och tacksamma och vill ha våra flygblad. Det är en trevlig stämning, säger Anna-Klara Behlin.

Vänsterpartiet Majorna ses varje månad för en social aktivitet och ganska ofta blir det fika.

"Speciellt i valtider är det rött överallt."

bolagen under 1970- och 1980-talet köpte upp de gamla landshövdingehusen och rustade upp dem.

– När jag flyttade in i min lägenhet betalade jag 179 kronor och 61 ören i hyra inklusive värme och varmvatten. Det var 1971. Tänk vad hyrorna har gått upp sen dess, berättar medlemmen Karin Pütger, som varit medlem i Vänsterpartiet sedan 1981.

– Jag betalar 5 000 kronor för 46 kvadratmeter, fyller en annan medlem i.

En viss skillnad på hyresnivåer mellan 1970-talet och idag med andra ord. Men trots att hyrorna ökat med flera tusen procent sedan 1971 är det fortfarande relativt sett billigt att bo i Majorna. Och än har inte upprustningsivern, där bostadsbolagen renoverar och chockhöjer hyran i samband med stambyten, nått Majorna fullt ut. Men det finns exempel där privata värdar försökt chockhöja hyran. Föreningen är medveten om sprängkraften i frågan och tror att även bostadsbolagen känner av den.

– Det hade varit intressant att se hur många år framåt i tiden stamrenoveringarna ligger, för att kunna förutse den politiska aktivismen i frågan, menar Niklas Theodorsson, som är styrelseledamot i V Majorna.

Anna-Klara Behlin fyller i:

– Det ligger säkert ganska nära i tiden, men bostadsbolagen vet att Majorna är en så aktiv stadsdel så de verkar inte riktigt våga än, utan tar andra områden först.

För Majorna är ett politiskt aktivt område. Det är också ett riktigt vänsterfäste, där Vänsterpartiet låg på över 20 procent i vissa valkretsar valet 2014. Denna vänstervurm är något som märks på flera sätt menar föreningens medlemmar.

– Speciellt i valtider är det rött överallt. Vi gjorde egna "Majorna röstar rött"-banderoller som man kunde hänga ut från sitt fönster och där hade jag en på varje sida, berättar medlemmen Sara Skokic.

Andra tillfällen där det märks att Majorna är ett rött område är under flygbladsutdelningar på Mariaplan i stadsdelen.

– Folk är väldigt glada och tacksamma och vill ha våra flygblad. Det är en trevlig stämning. MP och Fi är också stora i Majorna, men vi ser inte ens de borgerliga partierna, de har ingen närvaro alls. Vi har träffat på sossarna en gång på Mariaplan, berättar Anna-Klara Behlin.

FOTO: OLOF OHLSSON

Flygbladsutdelningarna uppskattas av många förbigående på Mariaplan i Majorna, Göteborg.

FOTO: PETTER TRENS

Vänsterpartiet Majornas tips för att engagera fler:

1. Ha olika typer av aktiviteter. Vissa tycker om möten och påverka politiken, andra vill dela ut flygblad och bilda opinion och några kanske mest vill träffa likasinnade och diskutera dagspolitiken. De flesta vill kunna ta del av lite av varje.

2. Ta medlemmarnas engagemang på allvar. I Vänsterpartiet, där arbetet utgår ifrån partiföreningen, finns stora möjligheter att faktiskt ta del av även vad som sker i riksdagen. Våra förtroendevalda finns i partiföreningarna, det är en fantastisk möjlighet.

3. Sträva efter att alla får göra det de tycker är roligt. Då har vi också roligt under tiden vi gör våra aktiviteter och det märks. Människors engagemang passar inte alltid ihop med verksamhetsåret och det är helt okej att bara vara med ibland.

4. Se till att alla får info om allt. Använd flera olika sätt att nå medlemmarna på. I Majorna planerar vi aktiviteterna halvårsvis och skickar hem ett kalenderium till alla medlemmar med post. Vi använder också Facebook, e-post, en digital kalender och sms.

5. Lär av varandra. I Göteborgsdistriktet är vi 10 partiföreningar som har regelbundna träffar med varandra för att få goda råd och tips. Vi har olika förutsättningar men kreativiteten finns överallt, det handlar bara om att ta tillvara på den.

– Jag skulle säga att ungefär var femte person som går förbi antingen tar ett flygblad, eller så säger de ”det behövs inte, men jag röstar på er”, fortsätter Niklas Theodorson.

– Jag har delat flygblad på väldigt många ställen i mitt politiska liv och det är tämligen unikt för Majorna, fortsätter han.

Livlig gentrifieringsdebatt

Vi kommer tillbaka till bostadsfrågan igen. Gentrifieringsdebatten har varit livlig i Majorna, som ofta beskrivs som ett medelklassmecka med hippa butiker, trendiga barer och en köpstark befolkning. Men det är inte hela bilden. Tvärtom vad många tror minskade medelinkomsten i Majorna så sent som 2013 och är relativt låg i jämförelse med många andra stadsdelar.

– Majorna är en gammal arbetarstadsdel, men det är också en väldigt delad stadsdel. Det finns många sociala problem – låga inkomster, höga sjukskrivningstal och sådär. Mariaplan är det område i Göteborg där män har andra lägst och kvinnor tredje lägst förväntade livslängd. Det tänker man kanske inte på. Majorna har ju en bild av att vara en väldigt hipp och hipster stadsdel, säger Anna-Klara Behlin.

– Vi har väldigt låga hyror i Majorna idag, det är fantastiskt. Mycket för att det inte har renoverats, så klart. Men vi ser ett

hot mot det och vill inte att folk ska behöva flytta längre och längre bort från stan hela tiden. Den processen pågår verkligen, fortsätter hon.

Hon menar att Socialdemokraterna delvis har skuld till att det ser ut som det gör. Att de trots allt har styrt staden under de år som stadsdel för stadsdel segregerats.

– Tänk vad sossarna inte har brytt sig om frågan, det är som att de tror att den segregation som uppstått är en naturlag som inte går att göra något åt, säger hon.

– De har förspelat sig på spelet *Sim city*, menar Niklas Theodorson och hänvisar till det populära stadsplaneringsdatorspelet.

– Där vill man ju att det ska bli medelklass och överklass i ens bostadsområden för att det ska bli mer skattepengar, fortsätter han.

– Det är ju det som sossarna hävdar. Att det måste bli mer villor så att välbärgade barnfamiljer inte flyttar till kranskommunerna, fyller Anna-Klara Behlin i.

Under tiden har det börjar glesna i lokalen. Bjällran i dörren klingar frekvent – nu mer för utpasserande än inpasserande gäster. Utanför är det hösträtt, men åtminstone uppehåll. Om några veckor är det dags för valupptakt.

MARIA CARLSSON

Bara Rött

FOTO: COLOURBOX

Rött ger dig siffror

Bara Rött guidar dig till de viktigaste siffrorna och statistiken just nu:

• Mer än en fördubbling

Så mycket ökade användandet av ordet järnrör i media efter att Kent Ekeröth gett sig ut på stan.

• 500 miljarder

Så mycket beräknas diktaturen Saudiarabiens nya megastad i öknens kosta. Flygande bilar ingår i priset.

• 5 procent

Så mycket minskade vattenanvändningen i Sverige mellan 2010 och 2015.

Rödbetsbonanza

Även om Rojda Sekersöz anger rödbetor som minus på sidan bredvid finns mycket bra att göra med rödbetor, för den som tycker om dem vill säga. Vad sägs om rödbetspannkakor, rödbetssmoothie eller vegansk sillsallad? Här kommer ett snabbt och gott recept på ungsrostade rödbetor som passar perfekt i det ruskiga höstmörkret:

Tillbehör:

500 gram rödbetor
150 gram fetast
3 vitlöksklyftor
0,5 tsk timjan
1 krm salt
2 msk olivolja
honung

Sätt ugnen på 200 grader.

Skala och skölj betorna.

Skär betorna i lika stora bitar.

Skär vitlöken i grova bitar.

Blanda tillsammans med olja och kryddorna i en ungsform.

Ringla över honung.

Rosta i ca 50 minuter i mitten av ugnen. Ta ut efter 20 minuter och smula över fetasten! Se till att betorna inte bränns.

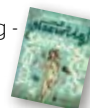
FÖRRA NUMRETS BOKVINNARE:

Annelies Lindblom,
Kungsängen
Kerstin Vannestål,
Allingsås

För att ha möjlighet att vinna en bok i detta nummer kan du skicka in dina synpunkter om tidningen, eller lösa korsordet på sida 16. Adressen är Rött, Vänsterpartiet, Riksdagen, 100 12 Stockholm.

Följande böcker finns att vinna:

Nanna Johansson -
Naturlig skönhet
Celia B Dackenberg -
Kulturkoftor

RÄTTELSE

NR 3-2017 verkar inte ha innehållit några fel, vilket vi ger oss själva en klapp på axeln för.

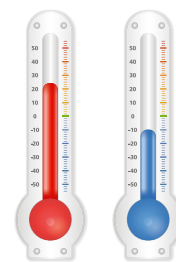
/Redaktionen

RÖD FÄRG

Den röda fanan är ju en stark symbol för socialismen. Den härstammar från det rebelliska Frankrike i slutet på 1700- och under 1800-talet.

Varför det blev just den röda färgen är lite oklart, men enligt vissa är det för att symbolisera blodet som spilldes under den franska revolutionen. Enligt andra är det för att det röda i Tricoloren symboliserar broderskapet.

Vi tar tempen

Röd och het eller blå och kall? Vem hamnar på plus och vem på minus? Rött vet!

+459 Tack Lena Endre, Marie Göranzon, Eva Röse och alla andra beslutsamma skådespelare som avslöjat de sexuella övergreppen i teater- och filmbranschen. "To be or not to be?" den frågan har geniförklarade, manliga skådespelare ställt från scenen länge. Men nu är det hög tid att rannsaka sig: "Me too eller not me too", det är frågan.

+30 Politisk look-alike nummer 1: Henrik Dorsin som Stefan Löfven i Grotescos flyktningkrismusikal. När Dorsin/Löfven sjunger raderna "Dags att vända kappan efter vinden - och vända valförlusten i grinden" - den mest träffsäkra TV-satir vi sett på länge.

+4 Look-alike nummer 2:

Trump-majsen

-10 Avskaffa semestern, klagade Timbros Siri Steijer i en debattartikel. Folk borde få välja att slippa vara lediga. Men det lagstadgade semestertillägg om 0,8 procent av aktuell månadslön för varje semesterdag, som vi kämpat oss till genom hård kamp, släpper vi inte.

-46 Vad fan får jag för pengarna? Sa ju Leif Östling, ordförande Svenskt Näringsliv och multimiljonär. Tja, vad får en multimiljonär för pengarna? Jo, en lustjakt till exempel. Det kan kronprinsessan Victoria intyga efter att ha blivit bjuden på lyxkryssning av miljardären Bo Hult, men båten visade sig vara skattskriven på Bermuda. Snålt Bo Hult.

Ett obekvämt rum

FOTO: ELLE JOHNSON

Rojda Sekersöz

Filmregissör och konstnär

Jag Facetimear med min pappa som är i Turkiet och har fullt upp. Han pratar med någon, gör någonting annat samtidigt, projektleder och har sin egen verksamhet och jag känner inte igen honom. Det här är alltså en man som i princip inte fick någon fast anställning under hela 90-talet, tills han började låna pengar från privatpersoner för att kunna köpa upp en pizzeria i en liten by i Dalarna: en politisk flykting som bakar dina pizzor, men det vet du inget om för du har inte frågat och han har inte svarat.

Jag ringer honom för att jag har svårt att skriva den här krönikan. Det har låst sig för mig och jag och pappa brukar alltid ha intressanta samtal, så jag frågar om vi kan brainstorma lite teman och ämnen. Han tycker att jag ska skriva om kultur och konstnärskap. Hur konsten alltid är politisk, men alltid måste vara partipolitiskt obunden. Att konsten har den största rollen i samhällsförändring och vikten av att vara medveten om detta.

Vi diskuterar helt enkelt konstnärens roll i samhället och politiken, men jag tycker hela tiden att något annat är mycket mer intressant än vårt samtal - livet som pågår hos honom parallellt. Jag har inte sett honom som han är där.

Jag sitter och antecknar tankar under vårt samtal, men han vet inte om att mina anteckningar handlar om hans beteende och mina insikter kring dessa och inte om det vi faktiskt pratar om.

Känslan av sorg slår mig och jag vet att mina känslor kan få onödiga proportioner på grund av min PMS. Jag försöker hålla tillbaka mina tårar, för jag vill inte att han ska fråga vad det är och jag vill inte behöva förklara för honom att jag tycker synd om honom. Jag vill inte göra honom till ett offer han inte ser sig själv som. Jag vill inte prata om hur tragiskt jag tycker att det är att han inte kunnat leva ut till sin fulla potential i Sverige, trots

att han levat här i mer än halva sitt liv. Men självklart kan jag inte hålla mig...

Typiskt Rojda!

"Vi diskuterar helt enkelt konstnärens roll i samhället och politiken, men jag tycker hela tiden att något annat är mycket mer intressant än vårt samtal - livet som pågår hos honom parallellt. Jag har inte sett honom som han är där."

...och jag säger till honom att jag märker att han beter sig annorlunda där mot här i Sverige. Och som om det vore det mest självklara i världen, tittar han på mig genom mobilkameran och säger att det ju är för att han är gäst i Sverige.

Jag får ont i magen av att tänka på att vara någons gäst 24 timmar om dygnet, 365 dagar om året. Att hela tiden bära på känslan av att visa tacksamhet, uppträda artigt och inte kräva för mycket. I ungefär 30 år. Tänk att jag får spänningar av att vara i ett obekvämt rum, en endaste kväll. Fy fan.

Jag får så dåligt samvete för de gånger jag skämts. Vill be om ursäkt för alla gånger jag tyckt att det varit jobbigt att hjälpa honom och suckat högt och passivt aggressivt. Jag tänkte inte på att han hjälpte mig att bli jag.

Livet

Älskar mitt liv och det och de som gör det värt att leva.

Rödbetor

Aldrig förstått grejen.

Från mangeln till riksdagen

I år fyller Vänsterpartiet 100 år och med anledning av detta publicerar vi ett utdrag ur boken *Ett kollektiv av röster – 100 år av systerskap*. Den här gången om partiets första kvinnliga riksdagsledamot: Solveig Rönn.

På ett sätt tyckte jag det var synd, för jag tänkte att då får jag läsa och bilda mig litet, om jag kommer i fängelse.

Så resonerade Solveig Rönn efter att ha undsluppit ett åtal, i samband med ett tal hon hållit i solidaritet med Ådalen efter händelserna 1931, på en teknikalitet (hon angav att den mening i sitt tal som hon åtalats för avslutades med ett frågetecken, och att detta gått de antecknande poliserna förbi). Solveig Rönn skulle inom några år placeras på andra plats på vår riksdagslista och som första kvinna företräda vänstern i riksdagen. Vid tiden för sitt inval (1936) var hon endast 34 år.

Solveig Rönn föddes 1902 i Gamlestan i Göteborg, ute vid Pellerins margarinfabrik vars murar ännu står kvar. Hennes föräldrar var Jehovas vittnen. När hon berättade att hon anslutit sig till kommunisterna som ju faktiskt inte trodde på Gud replikerade modern: ”Nej, det ska ni inte göra för då satt ni med armarna i kors och det blev inget gjort.” Inträdet i SKP, Sveriges kommunistiska parti, kom efter att Solveig Rönn organiserat en vild strejk mot familjen Bräutigam på deras berömda konditori. Partitidningen Västsvenska Kuriren tog in en artikel om den framgångsrika strejken och redaktören passade på att fråga varför fröken Rönn inte anslutit sig till SKP? Hennes svar blev en medlemsansökan. Året var 1924.

Manglare på Sahlgrenska

Året därpå fick hon anställning inom sjukhustvätterierna och hamnade snart på Sahlgrenskas mangel, en arbetsplats av betydande

storlek. Där engagerade hon sig i Kommunalarbetarförbundet och fick bekanta sig med de socialdemokratiska ombudsmännen. För dessa män var en stridbar, kommunistisk kvinnas deltagande i den fackliga verksamheten inte odelat njutbart. Solveigs arbetskamrater hade dock ett annat perspektiv: ”Vi tycker att det är så roligt att gå på mötena och höra när du kan diskutera med karlarna.” Snart var varenda en på mangeln organiserad.

Men även inom SKP var de manliga perspektiven förhärskande. I samband med en årskonferens påpekade Solveig Rönn hur förvriden fokuseringen på manliga arbetsplatser var och därpå invaldes hon i distriktsstyrelsen med uppgift att vidta åtgärder mot detta. 1929 nådde motsättningarna inom vårt parti en brytpunkt och rörelsen sprack i två delar. Solveig gick med det parti som leddes av Sven Linderot och som dagens vänsterparti är arvtagare till. En stor del av den traditionella partiledningen, funktionärer, parlamentariker, redaktörer, fackligt förtroendevalda, gick med i det andra partiet vilket ställde stora krav på de som stannade kvar. ”Att jag började tala berodde på att efter 1929 års sprängning försvann ju dom stora talarna, dom som var märkvärdiga.”

**Snart var
varenda en
på mangeln
organiserad.**

Framgång i valet

Återuppbyggnaden av partiet gick fort och på några år var det konkurrerande Vänsterpartiet, som innehöll den gamla partieliten, nedkämpat. Valet 1934 blev en framgång i Göteborg och Solveig fick plats i riksdagen. Villkoren vid denna tidpunkt var av lite annan karaktär än dagens. Riksdagsperioden varade fem månader, för denna period utgick ett blygsamt arvode och

Plats i riksdagen. Solveig Rönn till höger i bild, tillsammans med distriktyrelsen i Göteborg 1939.

under resten av året fick man återgå till sitt vanliga arbete. Fem hemresor var betalda. Att kombinera den typen av villkor med de krav som partiorganisationen ställer samtidigt som privatlivet ska hinnas med väcker föga avund. I samband med att Solveig Rönnns dotter kom till världen stannade hon hemma i tre månader och angav just graviditeten som skäl för sin frånvaro. Detta föranledde en väldig batalj med riksdagsbyråkratin som var skoningslös inför den typen av excesser, men det hela slutade med att hon kunde behålla sitt mandat.

Under sin tid i riksdagen väckte hon ett trettiotal motioner som spände över ett brett fält av ämnen. Solveig Rönn föreslog att lärarna skulle fråntas rätten att aga barn i folkskolan och möttes av starkt motstånd från den samlade vetenskapen. Hon avfärdade dessa som "rottingpedagoger" och hänvisade till synpunkterna från sina sakkunniga; barnens föräldrar. Till saken hörde att agan endast tillämpades i de senare skolår då de förmögnas barn lämnat folkskolan för att köpa sig plats inom läroverken. Inom dessa var det ingen som vågade föreslå att barnaga var en lämplig pedagogik, så frågan bar en tydlig klassprägel.

Granskade läroböcker

Solveig Rönn utsågs även att företräda partiet i den gigantiska Lärobokskommittén, vilken granskade och antog rikets läroböcker. Det var ingen liten uppgift och viktiga förändringar genomfördes av denna kommitté. Följande passage blev styrande för de viktiga klassutjämnande ambitioner som präglade Sol-

veig Rönnns insatser. "Mot såväl ordval som satsbyggnad i läroböckerna kunna ofta göras välgrundade anmärkningar. Detta gäller i särskilt hög grad läro- och läseböckerna för [...] folkskolan. Det framhålles [...] att lektionerna i dessa klasser inte sällan nära nog få formen av översättning från ett främmande språk."

När hon vid sitt inledande kommittésammanträde breddade ut böcker, anteckningar och excerpter harklade sig ordföranden och sa att dubbelt arvode nog måste utbetalas till ledamot Rönn.

Efter riksdagsarbetet återvände Solveig Rönn till mangeln men fann arbetet för tungt för att orka. Det var inget ovanligt och omplaceringar till följd av utslitning förekom men sjukhusledningen var förklarligt obenägen att låta detta tillfälle flaxa förbi. Solveig Rönn sjukpensionerades helt enkelt. Den livssituationen knäcker som bekant vem som helst men hon fann en ny utkomst. Denna gång inom ABF; en organisation som i Göteborg inte byggt sig något större namn på att rekrytera kommunister. Det får nog tolkas som ett gediget erkännande av Solveigs kapacitet som organisatör och folkrörelseledare. Som studieorganisatör inom ABF och inom SKP/Vpk fortsatte hon sedan att arbeta livet ut. Hon utmärkte sig för sin förmåga att förena studier i avancerad politisk teori med konkret taktisk tillämpning. Mellan cirkelträffarna fick deltagarna olika uppdrag för att föra ut det de lärt sig till andra miljöer och därefter kunna återkoppla till cirkeln kring responsen. Solveig Rönn lämnade oss 1982.

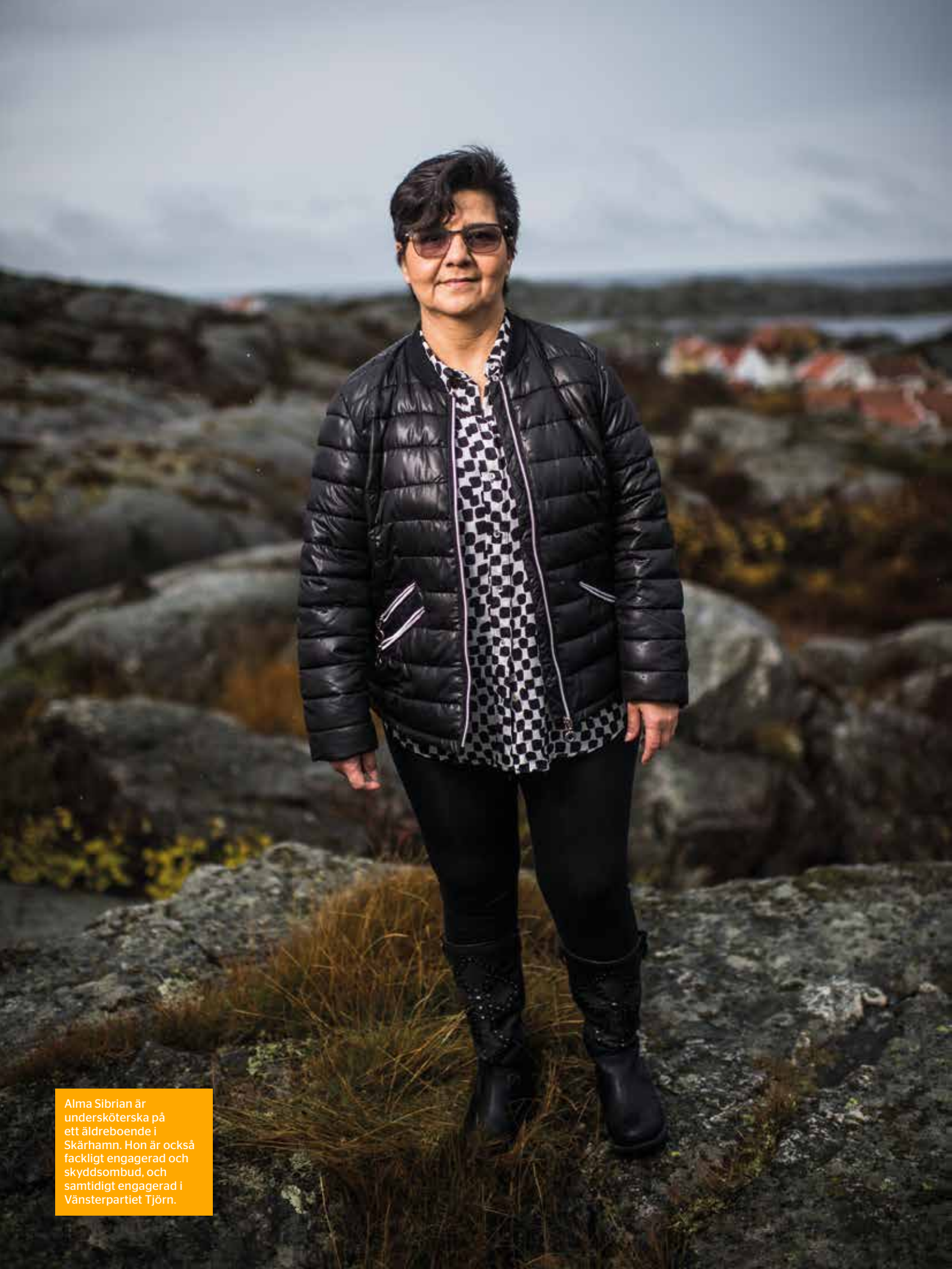
CHRISTIAN LARSSON

FOTO: OKÄND

Solveig Rönn

Vänsterpartiets första kvinnliga riksdagsledamot

Alma Sibrian är undersköterska på ett äldreboende i Skärhamn. Hon är också fackligt engagerad och skyddsombud, och samtidigt engagerad i Vänsterpartiet Tjörn.

Kämpar på Tjörn

Alma Sibrians politiska resa sträcker sig från inbördeskrigets El Salvador till kommunfullmäktige på Tjörn. Nu ligger fokus på nästa val.

Det är höst på Tjörn. Marken är vattensjuk efter det myckna regnandet senaste dygnet och fälten täcks av ett grått dis. Sommarens turisthorder och semesterfiranden känns långt borta. Ganska skönt tycker Vänsterpartiet Tjörns ordförande, Alma Sibrian, när vi träffar henne i hennes hem i Skärhamn.

– Sommaren är extrem, det är turister överallt. Ofta ser man ingen man känner nere på torget, alla lämnar och åker till andra ställen då.

Om några timmar ska hon iväg till jobbet som undersköterska på ett äldreboende i Skärhamn. Där har hon arbetat sedan hon och hennes familj flyttade till Tjörn i mitten av 1990-talet. Det var också där hon blev fackligt aktiv och sedan också skyddsombud.

– Jag trivs bra där, men det märks att de gamla är äldre och sjukare när de flyttar in på boendet nu än när jag började där. Det är ett ganska tungt jobb.

– Jag jobbar blandat dagar, kvällar och natt. Det funkade bra för mig, det ger omväxling. Och som skyddsombud känns det viktigt att jag träffar alla i personalen och inte bara de som jobbar till exempel dag.

Borgerligt styrd kommun

Alma Sibrian gick med i Vänsterpartiet inför valet 2014. Visserligen sympatiserade hon med partiet redan tidigare, men det fanns liksom inte någon synlig organisation på Tjörn. Men så kom hon i kontakt med Emilio Controneo, som tidigare var ordförande för föreningen. Sedan i vintras sitter hon i kommunfullmäktige.

För Vänsterpartiet är det svårt att få genomslag på orten. Tjörn är en borgerligt styrd kommun, där Alliansen tillsammans med Miljöpartiet sitter på makten. Det märks, menar Alma Sibrian.

– Ibland känns det ganska tungt eftersom det är svårt att få igenom våra förslag. Vi har lagt två motioner, en om heltider inom vården och en om sex timmars arbetsdag för anställda inom äldreomsorgen. De kommer att tas upp i kommunstyrelsen nu på torsdag och vi räknar med att de röstas ned. Sen ska de upp i kommunfullmäktige i december och inte heller där har vi någon majoritet.

Finns knappt några heltider

Inte minst märker hon av det i jobbet som undersköterska på äldreboendet i Skärhamn. De politiska besluten går ner i verksamheten och påverkar de som arbetar. Alma Sibrian är tillsammans med en rad andra personer ansvarig för att lägga schema.

– Ibland känns det som att politikerna inte alls tänker på oss som arbetar inom vården. Det är som att vi är maskiner som inte påverkas om man ändrar våra förutsättningar. Till exempel finns knappt några heltider, utan de flesta arbetar deltid.

– Men en bra förändring är att vi har en schemagrupp nu, så vi lägger själva våra scheman. Det ger mer inflytande.

Men Alma Sibrian menar också att det finns fler som är vänster än man kan tro på Tjörn. Och att det handlar om att mobilisera.

– Jag märker att det finns många i Tjörns kommun som tycker som jag. De vet att det

**Det är
som att vi är
maskiner som
inte påverkas.**

Minnen

Alma Sibrian visar ett tidningsurklipp från när hon kom till Sverige.

Papegojan tog hon med från El Salvador och den har hängt i trädgården ett bra tag.

Växterna har hon köpt på en trädgårdsmässa och nu odlar hon dem i trädgården.

enda partiet som står upp för till exempel dem som jobbar i vården är Vänsterpartiet. Där finns det röster att hämta. Vi ska inte lägga energi på högersidan, utan lägga fokus på att hitta de väljare som står till vänster.

– Sen tror jag att det finns en rädsla bland folk att få höra att de är kommunister när de berättar att de är vänster. Det har jag själv fått höra, även i kommunfullmäktige. Men jag är inte rädd, utan har skinn på näsan. Jag bad den personen att ta reda på fakta innan den uttalar sig. Jag står för vänster och de personerna får stå för sitt.

Blev gerillasoldat

Hennes politiska och fackliga engagemang startade inte i Tjörn, utan långt tidigare – ute på landsbygden i hemlandet El Salvador. Alma Sibrian blev gerillasoldat som 15-åring. Det var då hon gick med i vänstergerillan FMLN för att strida mot militärjuntan som styrde landet.

– Jag lämnade mitt hem när jag var 15 år och flyttade med gerillan upp i bergen. Det var efter att militären attackerat vår by och bränt alla hus. De hade fått reda på att många hos oss hjälpte gerillan. Vi fick fly

genom bergen för att hitta någonstans att gömma oss. Mina föräldrar stannade i en annan by och jag gick med i gerillan.

– Jag är inte bra på datum, men det datumet minns jag. Det var den 31 oktober 1980. Min barndomsby finns inte ens på kartan längre, nu är det bara skog där.

Då hade inbördeskriget mellan gerillan och juntan pågått i ett år. Fler skulle följa.

– Även efter det att vi flytt var mamma och pappa utsatta, bara av den anledningen att de kom från vår lilla by. Alla därifrån sågs som terrorister, även om till exempel min mamma aldrig gjort något. Folk angav varandra. Det var många som försvann under de där åren. Jag har två syskon som försvann under kriget, vi har aldrig hittat dem igen.

Vid köksbordet i villan i Skärhamn känns inbördeskriget i El Salvador, som varade i 13 år, långt borta. Det har gått många år. Men sonen är trots allt född i ett fängelse för politiska fångar.

– Jag var gravid i nionde månaden då jag fängslades av militären. Under häktningsperioden kände jag mig väldigt utsatt och fick stå ut med både fysisk och psykisk tortyr.

– Jag är inte troende, men under den perioden bad jag nästan varje dag. Jag bad för att det skulle gå bra för mitt barn och att han skulle födas i fängelset och inte i häktet.

De kom till Sverige 1988, först till Surahammar, men ganska snart flyttade den lilla familjen till Lysekil, där de hade vänner från El Salvador.

– När vi kom till Sverige studerade jag och min man. Vi pendlade till Uddevalla varje dag, så vår son fick ta hand om sin lillasyster en del, hämta henne på dagis och så.

Mycket att lära sig

Det var intensiva år. På grund av kriget hade Alma Sibrian endast gått några år i skola, så det var mycket som skulle in.

– Jag läste till undersköterska och min man läste till snickare. I och med att det var långt till skolan i El Salvador började jag inte förrän jag var tio. Och sen bröt kriget ut fyra år senare.

– I gerillan var jag sjukvårdare och fick lära mig en del. Bland annat att lägga om sår, ge mediciner och annat. Det var många som fick denguefeber, men vi visste hur man skulle medicinera det. Många infekterade sår också, människor gick i dagar med blöta skor.

Idag bor båda barnen inne i Göteborg och Alma Sibrian har blivit mormor. Det syns i vardagsrummet, där en glad

leksakshund i plast står på en babyfilt i ett av hörnen. Förutom familjen och det fackliga tar arbetet med Vänsterpartiet en hel del tid.

När Emilio Controneo, Vänsterpartiet Tjörns förra ordförande, flyttade klev Alma Sibrian in och tog över hans plats som ordförande i föreningen.

– När jag blev invald i styrelsen var vi fyra. Sedan flyttade alla och jag var själv ett tag. Men nu är vi tre styrelseledamöter igen och har tre nya medlemmar på ingång. Om några veckor ska vi ha medlemsmöte och äta middag på en restaurang här i Skärhamn.

Jubileum

Nästa år är det inte bara val, utan också jubileum för Alma Sibrian och hennes familj. Medan El Salvador länge har befunnit sig i en våldsspiral är livet på Tjörn desto lugnare.

– Nästa år har jag bott i Sverige i 30 år. På innersidan av mig själv känner jag mig som nästan samma person, men jag har ändå anpassat mig ganska mycket till Sverige. Jag är mer bekväm nu än vad jag var förut. Men jag har samma ideologi, avslutar Alma Sibrian.

TEXT: MARIA CARLSSON

FOTO: OLOF OHLSSON

Är somliga av större vikt än andra?

→	ENERGI-SNÅLA	ARB HAVER-ISTEN	TAR O-SKÄLIGT BETALT
VERNONS OCH GLADYS GRABB			
ÅLDRAT KRÄVA			
PACKA KISTA	▼		SÄLLSAM-HETSSUG
KAN BLI UPPSKJUT-EN UTAN UPPSKOV			
FIGURER PÅ DET HALA	▼	KRYSSA ÅSK-LEDARE	
DAGÖ-FYRAR	→		

ELÄND-IGA FÖR-HÅLLAN-DEN	JOBBA SVART	→	HAN I EKEN SJUNDE-DEL	→	RÖT-MÄNADS-HISTORIA	→	"CITYAK-UTEN" I ORIGINAL	VATTEN-SAMLING NYTTJAR LIST	→	CATO OM SIG SJÄLV	GÖR SKOLA AV KUB	LÅG	
FORMGE	↙									LÄGGS LUGN-ANDE BOLAG	↘		
REDDING					FLUGA STRÄCK-TE PÅ BENEN						HA FÖR SIG	NYTTJA STAVAR	
DESTRUK-TIV VERK-SAMHET							SOM LÅNGE ERIK		KLUBBAD INTE VASSASTE BESTICKE		▼		
STANNAR I STADEN		ARVE-DEL EVIGHETS-MASKIN				NY-MÅNE MÄNNE				STRÄVAR BAKÅT RUNT PLAKA		ETT VASSARE ÄR BÄTTRE	CHIKA-NERA
↳				SOLIDI-TET ÄR POSITIV						INTE HELT UPP-DATERAD			↘
IT-PIONJÄR	FIN STEN BESVÄR-ANDE PÅHÄNG					BÅDE DIT OCH TILLBAKS		GLOSA FÖR DOSA RUNT BOISE			▼	SKOT ELLER SKARA	
↳			LÄSTE ALFONS UPP-FARTEN							SPE-FÄGEL RING-LEKAR			ÖVER-FYLLER
SOM KALLAX								GARN SÄTT PÅ ANNAT SÄTT				JOKKAR ANGREPP	
↳					BANK UTAN PENGAR PRINS-PLUGG				MÖTAS KNUT			FYKAR	FROTT-ERAR
FULLA AV DÄLIGA MINNEN	↘			HUD-SVULST	RYKER I RÖK				↳		▼	RUSKIG HAN ÄR ITALIEN-ETTA	
GANSKA OENGA-GERAD		FLORETT-ESTRAD BITA					DÅLIGT OMDÖME		↳	GULLE-BRANDS-HUVORNA			
HÅRD KILLE?					SAKNAR MATTA					ALL-DEN-STUND			BOX-HOLMS-BO
HJÄRN-VERKET							BEROR				↳		aurgrunn @live.se

VINN EN BOK! Lös korsordet innan 21/12 och skicka in lösningen till oss. Adressen hittar du på sida 2. Böckerna du kan vinna är: Nanna Johansson - *Naturlig skönhet* och Celia B Dackenberg - *Kulturkoftor*. Skriv vilken bok du önskar!

Hej Joakim Häggkvist!

FOTO: PRIVAT

Joakim Häggkvist är förutom medlem i V även fackligt aktiv.

Skäliga löner nu!

Joakim Häggkvist är ny medlem i Vänsterpartiet och förutom att vara fackligt aktiv brinner han för kollektivtrafik.

Hur kommer det sig att du valde att gå med i V?

– Från början var jag medlem i Socialdemokraterna,

men Vänsterpartiet är det parti som står mig närmast. Det är mer av ett arbetarparti.

Jag tycker Socialdemokraterna har gått för långt högerut i olika frågor såsom kollektivtrafik och vinster i välfärden.

Socialdemokraterna har gått för långt högerut.

Skolan ligger mig nära. Alla elever ska ha rätt till en bra utbildning, det ska inte styras av vinster.

Vilka frågor brinner du för?

– För mig är frågan om kollektivtrafik på landsbygden viktig. Det handlar om klimatet, bussar behöver finnas på landsbygden. Idag har de dragit in på busslinjer där jag bor.

Sen är jag fackligt aktiv.

Ja, du jobbar ju på Samhall. Ni var nära att tas ut i strejk. Kan du berätta?

– Jag jobbar som lokalvårdare på Samhall. Arbetsgivaren

Personligt

Familj: Singel med fem barn

Bor: Skänninge

Fritidsintresse: Mina barn och politiken tar mycket tid.

Läser: Oftast dagstidningar, framför allt Corren och Aftonbladet

Ser på: När jag har tid: dokumentärer och film.

Politisk förebild: Jonas Sjöstedt

ville inte gå med på den låglönesatsning LO drev. För mig är det viktigt att vi har skäliga löner på hela arbetsmarknaden och därför behövdes låglönesatsningen. Jag är jätteglad över att vi fick igenom detta, vi har kämpat för det här. Det blir flera hundra mer i månaden för de som jobbar på Samhall.

Röd tomatsoppa och Jonas goda olivbröd

Tomatsoppan

1 gul lök
1 klyfta vitlök
smör och olivolja att steka i
4 färska tomater
1 burk krossade tomater
2 msk tomatpuré
1 grönsaksbuljongtärning
5 dl vatten
1 dl vispgrädde
salt och peppar
timjan
färsk basilika

Skala och hacka lök och vitlök, och fräs dem i smör och olivolja.

Skär de färska tomaterna i små tärningar. Blanda lök, krossade tomater, färska tomater, tomatpuré, grönsaksbuljongtärningen, timjan och vatten i en rejäl kastrull. Låt koka ca 10 minuter. Smaka av med salt och peppar.

Mixa allt med stavmixer eller i en matberedare. Späd med grädde för att få soppan krämig. Lägg till sist i hackad basilika. Spara lite till garnering.

Jonas Sjöstedts goda olivbröd

12 dl vetemjöl
surdeg eller jäst
5 dl vatten
1 msk salt
½ dl olivolja
1 msk rosmarin
1 dl urkärnade grovhackade gröna och svarta oliver
en nypa grovsalt

Rör ut surdeg/jäst i vatten och olivolja. Tillsätt salt, oliver och det mesta av rosmarinen. Rör ner mjölet. Jäs gärna över natten. Baka ut smala bröd. Pensla med vatten, strö över lite grovsalt och rosmarin. Värm ugnen till 250 grader, sätt ner till 200 när brödet är i ugn. Grädda till det har fått färg.

Glöm inte att lyssna på podden Hembakt med Jonas - den finns på Vänsterpartiets hemsida eller där poddar finns!

Ny medlem

Recept

- Man läser om mord i tidningar, sen slår man ihop tidningen, ser ut över Umeälven och känner sig otrygg. Vi har inga gängskjutningar här, men man känner sig ändå otrygg, säger Adam Nyström om den upplevda otryggheten i södra Lappland.

Polis, polis, kommunpolis!

Efter polisens omorganisation 2015 infördes en ny roll inom polisväsendet: Kommunpolisen, med uppdrag att arbeta strategiskt och brottsförebyggande.

Nere i garaget under polisstationen i Lycksele står bilarna på rad. En piketbuss, en vanlig polisbil och så en civilbil.

– Vi tar civilbilen. Den har inga blåljus och mina kollegor blir så sur om jag tar en med blåljus. De säger att jag mest sitter och dricker kaffe, skrattar Adam Nyström, som har jobbat som polis i åtta år.

Han är kommunpolis i polisområde södra Lappland. Och det blir en hel del kaffe. Hans uppgift är att samordna med de sex olika kommunerna runt om i distriktet, för att öka tryggheten.

– Jag vurmar väldigt mycket för samverkan. Om jag går hem efter jobbet och är helt slut efter att ha hållit i medborgardialoger tillsammans med kommunen hela dagen, då mår jag lite bättre, säger han medan han rattar upp mot gymnasieskolan Tannbergsskolan i Lycksele.

Här samlas ungdomar från hela länet för att studera. För många är det en allt för lång pendling att åka fram och tillbaka till hemkommunen varje dag och skolan har ett eget elevhem. I receptionen möter vi Niklas Karlsson. Han är ungdomssamordnare på kommunen och stationerad på skolan. Tillsammans med Adam Nyström är det han som lägger grunden för mycket av kommunens trygghetsskapande verksamhet. För tillfället ligger mycket fokus på unga tjejers upplevda otrygghet.

– Det finns en stor skillnad mellan killar och tjejer kring hur trygg man känner sig i offentliga miljöer. Detta såg vi dels i den droganeundersökning vi gör varje år och dels i MUCF:s ungdomsenkät. När jag lyfte de siffrorna i Lyckseles

trygghetsråd, där socialtjänst och kuratorer ingår, bekräftades bilden, berättar Niklas Karlsson.

Hos polisen var läget något annorlunda. De kunde inte se tjejers otrygghet bland sina siffror.

– Det vanligaste brottet vi har i våra rapporter är cykelstöld. Men frågan är ju hur mycket vi ska prioritera cykelstöld. Det är ju trist att bli av med sin cykel, men vi måste också fråga oss om vi har några andra problem som kanske inte syns i statistiken, men som ändå är viktiga att arbeta med. Till exempel kunde vi inte se unga tjejers upplevda otrygghet i vår lägesbild, förklarar Adam Nyström.

– Statistik är svårt om man inte vet vad man ska leta efter. Det finns många kategorier och många brottskoder. Men när vi la ihop det med kommunen så visade det en annan bild.

Allt handlar om resurser

Och efter det började arbetet, som inte alltid är helt lätt i en kommun av Lyckseles storlek. Allt handlar om resurser. De sex kommunerna som ingår i polisområde Södra Lappland är några av de minsta i landet. Sammanlagt bor det drygt 33 000 personer på en yta lika stor som Holland. Med få invånare finns en liten skattebas, något både Adam Nyström och Niklas Karlsson menar påverkar hur de arbetar. Här finns inget utrymme för misslyckade satsningar.

– Vi sitter i en situation där man varken har arbetskraft eller monetära resurser att strössa med. Så det gäller att sätta in rätt åtgärder från början och då får det ta lite längre tid att ta reda på vad som faktiskt gör nytta. Det finns ju kritik mot allt detta mätan-

**Jag vurmar
väldigt mycket
för samverkan.**

Långa resor. Adam Nyström reser mycket mellan de sex kommunerna i södra Lappland.

de och undersökande, men jag tror att det är viktigt. Det är dyrt för en kommun att ha otrygga människor som mår dåligt och svårt att göra något om du inte vet om det, säger Niklas Karlsson.

Han pekar på vikten av att prata med människor och faktiskt se vad de behöver, istället för att göra antaganden.

– I en grannkommun gjorde de en trygghetsvandring och valde då att fokusera på unga tjejer. De tänkte att belysningar och gångstigar var viktigt för målgruppen, men när de gick vandringen kom det fram att det inte var mörkret som var problemet, utan att det inte rörde sig människor utomhus. Det fick mig att börja tänka på hur det ser ut i Lycksele en söndagskväll. Det är ju helt öde. Det gäller att inte fastna i konventionella modeller och lösningar när man arbetar med trygghet.

Adam Nyström håller med och menar att trygghetsskapande till syvende och sist handlar om kommunernas överlevnad.

– Det handlar i slutändan om att vända avfolkningen i de här kommunerna. Om du flyttat från kommunen ser du ingen anledning att flytta tillbaka om du känner att det inte finns några jobb och om det dessutom är otryggt. Kan man då få bort otryggheten kanske man kan få människor att flytta tillbaka. Det är en ganska stor tanke, men jag tror ändå det ligger något i det.

– Utmaningen är att vi är så små. Jag brukar säga att kan Åsele med 2 800 invånare klara detta, så kan alla klara det. Det går inte alltid att skylla på att man inte har resurser, utan det handlar om att använda de resurser man har på rätt sätt. Sen är vi lyckligt lottade att vi inte har gängskjutningar och tung kriminalitet, utan vi får jobba med trygghetsfrågor på ett annat plan

– Det är så klart stora strukturella problem som ligger till grund för till exempel unga tjejers utsatthet och vi som kommun

kan inte göra allt, men vi måste se vad vi kan göra och hur vi kan arbeta tillsammans, avslutar Niklas Karlsson.

På parkeringen utanför skolan står rader av bilar och en hel del så kallade epatraktorer. Det är eleverna på fordonsprogrammet som i ett delmoment i utbildningen får bygga åken. Adam Nyström skakar på huvudet och skrattar till, säger att från polisens sida kanske inte epatraktorer är det mest eftertraktade. Sen pekar han upp mot skogsbrynet, där det går en motionsslinga utmed den lilla sjön Långtjärnen.

– Där kommer vi vara vissa kvällar nu under hösten, uppe i motionsspåret. Det är ett sätt att komma nära medborgarna och öka vår synlighet. Tanken är att vi ska snacka med folk på ett mer avslappnat sätt.

Vi hoppar in i civilbilen igen, åker tillbaka mot stationen, genom villakvarteren.

Liknande arbete i södra Stockholm

Det är fredag eftermiddag, men trots det lugnt i Globens shoppinggalleria. På våning sex i butikscomplexet sitter polisen för lokalpolisområde Globen. Vid hissarna möter jag upp Hampus Johannesson. Han arbetar på samma befattning som Adam Nyström, men i södra Stockholm. Här är det delvis andra frågor och utmaningar i fokus, men arbetet liknar i delar varandra.

– Det här med samverkan är ju ett modeord, men det är det jag gör, säger han när vi slår oss ned i ett av konferensrummen, som har vissa likheter med hur förhörssrum brukar se ut i kriminalserier på TV: ett anonymt rum med vita väggar, ett bord och några stolar.

– Det är ju inte så snyggt precis, inga tavlor och så, ursäktar sig Hampus Johannesson.

Som kommunpolis arbetar han framför allt riktat mot Skarpnäck, ett område där stadsdel och polis har en lång tradition av att samverka och där man aktivt arbetar för att fånga upp ungdomar. För det blir mycket fokus på ungdomar.

– Jag har väldigt mycket att göra med stadsdelen och dess ledning, bland annat genom något som heter Skarpnäcklyftet. Det handlar om lokala trygghetsfrågor och om att skapa någon slags samsyn. I projektet ingår även områdesvärdar. Det är unga killar som finns ute främst kvällstid och har en trygghetsskapande uppgift genom att finnas där.

– Stadsdelen har en lång tradition av samverkan och jag tror att det är en jättstyrka. Den här typen av arbete kan man inte mäta förrän på längre sikt. Det vi gjorde för några år sedan kanske vi kan se resultat på nu.

Hampus Johannesson är noga med att påpeka att hans uppdrag rör hela samhället, men precis som i Lycksele blir det stort fokus på ungdomar. Han själv har jobbat som polis i fyra år, innan dess var han grundskolelärare. Så han är van vid målgruppen.

– Mitt uppdrag riktar sig mot hela befolkningen, men jag ser arbetet med ungdomar som en av de absolut viktigaste uppgifterna för det allmänna, och då särskilt för dem som inte har en fungerande hemmiljö.

– Den sociala utsattheten har en avgörande betydelse när man är ung. När man är äldre spelar det kanske inte lika stor roll hur mamma och pappa har det.

Och även om han trivs i sin nuvarande roll som kommunpolis, kan han ibland känna en frustration över polisuppdragets ganska snäva ramar.

– Polisen har inte de verktyg och ska inte ha det som socialtjänsten har. Men många gånger arbetar vi, såsom jag ser det, med polisiära och juridiska lösningar på sociala problem. Kriminalitet är ju sättet som många sociala problem yttrar sig på. Det är inte grundproblemet utan ett resultat av problemet.

Skjutningarna skapar otrygghet

Från poliskontoret i Globen ser vi Östberga, det område inom lokalpolisområdet som fått stå symbol för gängkriminalitet och skjutningar. I övrigt är stadsdelarna som ingår relativt förskonat från den typen av brott. Jag frågar honom ändå om polisen märker av att det är oroligt och många skjutningar på platser runt om i Stockholm.

– Vi märker av det genom att folk pratar om det. Mina kollegor i stadsdelen har mycket kontakt med befolkningen och skjutningar är ju sånt som påverkar människor. Framför allt påverkar det ju den upplevda tryggheten hos folk som bor precis där det har hänt. När man pratar med människor handlar ju deras rädsla om att man själv eller sina barn ska utsättas

– Jag arbetar med lägesbilden och tryggheten i lokalpolisområdet. Men vår lägesbild här är inte isolerad, utan hänger samman med bilden i andra lokalpolisområden i hela Stockholm. ▶

Hur trygg känner du dig?

Marine Jonsson, 69 år, Lycksele

– Idag känner man sig inte speciellt trygg. Det är mycket som händer. Jag vill inte vara ute och gå själv på kvällarna till exempel.

Rickard Öhrman, 37 år, Lycksele

– Jag vistas inte i miljöer där jag har anledning att känna mig orolig. Lycksele är ganska tryggt. Det har varit några incidenter på sistone, så kanske håller det på att bli hårdare klimat här också. Men personligen känner jag mig aldrig otrygg.

Viktoria Engdahl Nilsson, 24 år, Umeå

– Ibland känner jag mig inte så himla trygg, det är framför allt när jag möter personer som inte gillar "min typ", om du förstår vad jag menar. Det är jobbigt och tungt, det tror jag alla tycker som utsätts för det. Men annars känner jag mig trygg.

Bardia Kharazmi, 35 år, Stockholm

– Jag känner mig alltid trygg.

Samarbetspartners. Adam Nyström och ungdomssamordnaren Niklas Karlsson pratar utanför Tannbergsskolan.

"Det skapas ett mervärde i ett område där människor känner varandra."

Vi kommer in på hur polisens arbetsmiljö påverkas av den typen av händelser.

– Generellt finns det en medvetenhet hos poliser i yttre tjänst att det finns mycket vapen och att man har en ökad förberedelse för sådant. Sen måste man se till statistiken att någon som inte är inblandad i till exempel en konflikt drabbas.

En annan sak Hampus Johannesson pratar mycket om är social kontroll. För vissa kanske det är ett negativt laddat ord, men hos Hampus Johannesson har det en annan betydelse. Det handlar om social gemenskap, om att grannar pratar med varandra och att det finns ett nätverk av vuxna, som känner varandra, kring unga.

– Det skapas ett mervärde i ett område där människor känner varandra, pratar med varandra, pratar med varandras barn och har varandras telefonnummer. En målsättning jag tycker att man som polis ska ha, även om det är en utopi, är en önskan om att någon dag lämna över stafettpinnen till lokalsamhället. Det handlar om att känna och ta ansvar för det egna området och ur det kommer det ofta mycket gott. I sådana områden tror jag att risken för att skapa nya brottsaktiva personer är betydligt mindre.

Vi kommer in på den sociala oro som spred sig i Stockholms förorter för snart fem år sedan, kopplat till just trygghetsarbete. Hur stadsdelen arbetade med det då och hur den arbetar idag.

– Jag vet att stadsdelen jobbade jätteaktivt under den perioden. De försökte få ut folk. Om man får välja någon sak så är det ju vuxna personer ute kvällstid och helst innan det händer något. Där kan man ju snacka om den sociala kontrollens betydelse. Vad händer om alla föräldrar ger sig ut när det är oroligt på stan och många ungdomar drar runt? Jag skulle säga att det har en avhållande effekt.

En nationell polisbrist

Tillbaka på polisstationen i Lycksele igen halkar vi in på ett hett ämne, nämligen bemanningen nattetid i distriktet. För polisområde södra Lappland har politiserats hårt på sistone. I september i år kom domen i Kammarrätten, som satte en okej-stämpel på att en polisbil räcker för att patrullera hela polisområdets yta under vissa delar av dygnet. Adam Nyström menar att den nationella polisbristen måste tas i beaktande, men också ställas i relation till tryggheten i området.

– Det har varit så mycket prat om otrygghet i södra Lappland men att det är så otryggt som det beskrivs är inte min uppfattning som kommunpolis när jag träffar medborgare. Om vi ska ha en bil till nattetid måste de poliserna tas någonstans ifrån. För vart ska alla poliser komma ifrån? Ska vi ta dem från förorterna, där det slängs handgranater och skjuts med automatvapen, och flytta dem till

Detta är en kommunpolis:

Kommunpolisens huvuduppgift är att driva polisens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete tillsammans med kommunen och övriga samhället. I Sverige finns 201 kommunpoliser just nu.
Källa: Polisen

Polisområde Södra Lappland

I polisområde södra Lappland ingår kommunerna Sorsele, Storuman, Vilhelmina, Dorotea, Åsele och Lycksele. Huvudort i lokalpolisområdet föreslås vara Lycksele. Sammanlagt drygt 33 000 invånare.

Polisområde Globen

I polisområde Globen ingår stadsdelarna Enskede-Årsta, Skarpnäck och Älvsjö. Huvudkontoret ligger vid Globen. Sammanlagt bor drygt 121 500 personer inom polisområdet.

Lycksele. Poliskontoret i Lycksele ligger mitt i orten, som har ett invånarantal på runt 12 000.

Norrlands inland nattetid, där det är betydligt mindre jobb? Är det realistiskt att tänka så?

– Vi har stora ytor, långa avstånd och en liten befolkning som bor på den här ytan, men vi har inga utsatta områden. Men det här är ju en jättesvår fråga, för det är även skattebetalare som ska ha rätt till polisen också och vi måste bli fler. Polisbristen blir väldigt påtaglig för våra medborgare när vi har så stora ytor att täcka. Men debatten handlar bara om hur otryggt det är och det tycker jag känns tråkigt. Det är inte min verklighet.

Adam Nyström tror att både den pågående debatten om otrygghet i södra Lappland, men också den allmänna känslan av att världen blir lite sämre, påverkar folks upplevda otrygghet.

– Jag tror att debatten påverkar folks uppfattning om hur otryggt det är. Folk tar in det de läser och att bara läsa att nu finns det en enda polisbil i södra Lappland skapar oro.

– Man läser om mord i tidningar, sen slår man ihop tidningen, ser ut över Umeälven och känner sig otrygg. Vi har inga gängskjutningar här, men man känner sig ändå otrygg. Brottsligheten går neråt, vi blir tryggare och tryggare, men man känner sig otrygg. Det är en paradox, och där har media ett ansvar. Det säljer bättre med en överfallsvåldtäkt utomhus än en hustrumisshandel inom familjen, fastän det senare är mer sannolikt.

Uppståndelse när valet närmar sig

Men att det bara finns en polisbil i polisområde södra Lappland på natten är ingen nyhet. Redan när SVT 2006 sände dokumentären *Här är polisen* var den ensamma polis bilen ett faktum.

Adam Nyström menar att uppståndelsen delvis är en effekt av att valet närmar sig.

– Det är valår, såklart. Det är ingen politiker som har kämpat för södra Lapplands sak tidigare, utan det kommer ju nu. Men jag är glad att det uppmärksammas, vi behöver fler poliser.

– Jag har tidigare jobbat nattetid och då fick man tänka till när det hände något på natten. Det går inte att köra in i vad som helst då, utan man får hela tiden ha med sig ett säkerhetstänk. Det ska man alltid ha, men här vet man att ytterligare en bil kan vara väldigt långt bort.

Att det närmar sig valrörelse märker även Hampus Johansson på polisen i Globen av.

– Alla har åsikter om polisen. Alla tycker något. Det är väldigt sällan man träffar någon som inte har en åsikt. Och det är ju för att polisen berör alla. Den verksamhet som vi bedriver ute i bostadsområdena berör ju människorna som bor där.

– Sen är det snart valår, så det är lätt att det blir politik av saker och ting. Det är ju inte vår uppgift att svara på politiska frågor, men det är ofta det man får frågor kring.

Också Rött misstänker att diskussionen om polisens roll och uppgift kommer fortsätta. Men här lämnar vi Hampus Johansson på lokalpolisområde Globen och Adam Nyström i Lycksele för den här gången. Dags för helg, veckans mer intensiva del för många poliser.

TEXT: MARIA CARLSSON

FOTO: AGNES STUBER

Landet runt

Last night in Nora

I början av året gjorde Donald Trump ett uppmärksammat uttalande om att något spektakulärt skulle ha hänt "last night in Sweden". Få förstod vad han syftade på. Som svar gick en rad pressfotografer samman för att dokumentera vad som egentligen händer en vanlig kväll i Sverige och där är Vänsterpartiet med som enda parti. Vi ställde några frågor till riksdagsledamoten Håkan Svennelig, som var på plats i Nora, där bilden togs.

Håkan, du var på plats. Vad hände egentligen?

– När Vänsterpartiet i Nora hade sitt första majfirande körde de armbrytning på stadshotellet. Carolina Pettersson, som är en av armbrytarna på bilden, är aktiv i Vänsterpartiet Nora.

Brukar det gå så vilt till på vänstermöten?

– Det är första gången jag är med om det, men jag tycker det är urhäftigt. Vi var många som efteråt stod och kände på armbrytningsbordet.

Hur är din egen armstyrka?

– Jag testade aldrig. Jag kände på grejerna hur det funkar och så, men det blir nog ingen armbrytare av mig.

FOTO: AGNES STUBER - BILDEN I BOKEN ÄR TAGEN AV KICKI NILSSON

KOMMUNPOLISEN TAR KOMMANDOT

Vi besöker polisområde södra Lappland och lokalpolisområde Globen. Häng med på sida 18!

FOTO: AGNES STUBER

Borr i bibblan

Efter ett förslag från Vänsterpartiet Göteborg går det nu att låna verktyg på bibliotek runt om i staden. Initiativtagare är vänsterpartisten Jörgen Fagerlund.

– Jag hade läst någonstans att en bormaskin i genomsnitt används några minuter och ville visa hur mycket enklare och billigare det blir om vi har vissa saker tillsammans, istället för att alla ska ha egna förråd, säger han.

Gatorna fylls med kvinnor

Efter förslag från Vänsterpartiet Karlstad har kommunstyrelsen i Karlstad beslutat att fler gator och torg ska döpas efter kvinnor. Lena Grip, som ligger bakom förslaget, är nöjd.

- Det är ganska sällan gator och torg döps efter personer nu för tiden, men jag hoppas att beslutet ska innebära att man tänker in mer mångfald när nya gator ska namnges, säger hon.

FOTO: SASCHA BENES

Prisvinnare i Malmö

Vänsterpartiets partistyrkelse instiftade HBTQ-priset i Jörn Svenssons anda 2012. I år delades det ut den sista september på Vänsterdagarna.

Årets Jörn Svensson-pristagare blev transaktivisten Warren Kunce. Han är en av förgrundspersonerna för transpersoners rättigheter, inte minst i fråga om tvångssteriliseringar. Han var också den första transmannen att föda barn i Sverige och efter en utdragen process kunde han registreras som pappa till sitt barn.

Det var en hes Warren Kunce som tog emot priset på en publiktät utdelning under Vänsterdagarna i Malmö.

FOTO: AGNES STUBER

FRÅN GERILLAN TILL V TJÖRN

Alma Sibrian har haft ett händelserikt liv - och det bara fortsätter. Läs mer på sida 12.

Facklig och vänsterpartist?

Nu kan du engagera dig i det facklig-politiska nätverket, vars mål är att vara en plattform för fackligt engagerade vänsterpartister runt om i landet. Lina Yafi sitter med i styrgruppen.

- Nätverket är en ny arena för att diskutera facklig-politiska frågor. Det är både ett sätt att driva den typen av frågor inom partiet och ett sätt att kunna informera och dela med sig om vad som händer på arbetsplatser runt om i

landet, förklarar hon.

- Jag är själv spårvagnsförare på tvärbanan och jobbar i en upphandlad verksamhet. Där är det intressant att se hur andra arbetar fackligt med den frågan.

Vill du veta mer?

Maila till fackliga@vansterpartiet.se, eller gå med i Fackliga vänsterpartister på Facebook.

FOTO: PATRIK STRAND

Ett stilla raseri

Från Instagramkontot Svart kvinna till SVT:s serie *We can't do it* om utbrändhet. Fanna Ndow Norrby står på unga kvinnors sida.

I mars 2014 dök det upp ett Instagramkonto, som över en natt fick 10 000 följare. På det ytliga planet var det inte ett spektakulärt konto. Det fanns inga sepiafärgade foton av lyxiga frukostar och ett perfekt liv med vackra vänner och solnedgångar, utan allt det innehöll var foton med svart text på vit bakgrund. Innehåll var vittnesmål från svarta kvinnor om hur det är att leva i Sverige, med den rasism och exotifiering det medför. Bakom kontot stod Fanna Ndow Norrby.

– När jag startade Svart kvinna var det ju att jag tänkte att okej, jag kan sitta och teoretisera kring rasism, men jag kan också bli nedslagen av en rasse på gatan imorgon. Det spelar ingen roll hur mycket jag jobbar, svarar hon på frågan hur det kommer sig att hon startade kontot.

Då blev hon överväldigad av genomslaget. Nu har det hänt igen, men denna gång i form av serien *We can't do it* på SVT:s webbsatsning *Edit*. Nu handlar det om hur unga kvinnor drabbas av utbrändhet i högre utsträckning än många andra samhällsgrupper. I programmet åker Fanna Ndow Norrby runt i Sverige och träffar tjejer som gått in i väggen innan de knappt ens kommit ut på arbetsmarknaden. Det är som att hon har en förmåga att sätta fingret på saker som glöder, men inte börjat brinna ännu.

Lyfte på ett lock

– Jag var inte beredd på att jag skulle få ta del av så många fler personers berättelser som det blev med serien. Jag har fått så många Instagram- och Facebookmeddelanden där folk skrivit och berättat att ”nu fattar min man hur jag mått de senaste åren”, ”nu har jag bestämt mig för att säga upp mig från det här jobbet” och liknande. Det har lett till att folk har sagt upp sig, sjukskrivit sig och dragit i bromsen innan det blivit för sent.

– Det var lite samma som med Svart kvinna, att vi lyfte på ett lock. Och det är jättekul att göra jobb som engagerar andra,

samtidigt som det blir lite speciellt att få höra personers egna upplevelser av sådant som för dem varit traumatiserande, säger hon när vi ses på det slamriga kaféet nära hennes kontor i Stockholmsstadsdelen Hornstull.

Ledde till debatt

Programmet ledde också till en sedvanlig debatt om att duktiga flickor med höga ambitioner bara ska chilla lite och sänka kraven. Fanna Ndow Norrby håller inte med.

– Det som kännetecknade samtliga tjejer i programmet var att de varit väldigt engagerade i det de jobbat med. Det gäller Sofia som är snickare och har roddat flera byggprojekt på bland annat Visby Airport. Det gäller den andra Sofia i Anderstorp, som jobbar inom hemtjänsten och vill vara social och ge av sig själv till personerna hon jobbar för, därför att det kanske är den enda sociala interaktionen de har den dagen. Att ge så mycket av sig själv och känna att man aldrig räcker till tär.

– Ambitionsnivåerna hos de här tjejerna är så höga och då är det så jävla fult att säga att de lider av duktig flicka-syndromet. Min fråga är varför man förminskar dem? Detta är högpressterande unga tjejer och dem ska vi inte bränna ut. Det är som Nabila Abdul Fattah säger i en av intervjuerna: Vi håller på att bränna ut några av Sveriges mest engagerade medborgare.

Det märks att hon brinner för ämnet. Också här bottnar det i en egen erfarenhet. För några år sedan blev Fanna Ndow Norrby själv väldigt trött. I serien beskriver hon hur hon en dag inte orkade längre. Istället för att köra på som vanligt kom hon knappt ens upp från soffan. Växterna i fönstret dog och det enda hon orkade var att ligga framför TV:n och se på serier. Detta var innan hon började frilansa som journalist, ett yrke och anställningsform som ofta kännetecknas av prekära villkor och en tuff arbetsmiljö. Men Fanna Ndow Norrby menar att utmattningen har gett henne mod att sätta gränser och ställa krav.

1990 Föds på Södersjukhuset i Stockholm.

1998 Börjar spela basket. Sammanhållningen i laget stärker henne. ”Basketen lärde mig att teamwork is dreamwork.”

2007 Åker på utbytesår till Costa Rica. Lär sig flytande spanska.

2011 Flyttar till Dominikanska republiken. Jobbar som engelskalärare.

2012 Börjar på universitetet, men hoppar av. "Orkar inte läsa vita gubbfilosofers syn på ekonomi."

2014 Startar Instagramkontot Svart kvinna, inspirerat av kontot Kvinnohat.

* Mellanförskap är en känsla som kan infinna sig hos personer med ursprung i två eller flera kulturer. Samtidigt som du har tillgång till två eller fler kulturer kan en känsla av att inte vara helt hemma någonstans infinna sig.

* Rasifiering är ett begrepp som beskriver hur människor ses som stereotyper och tillhörande en grupp utifrån fördomar om deras bakgrund eller ursprung.

* Intersektionalitet är ett begrepp som syftar till att se hur förtryck och maktrelationer samspelar på olika sätt beroende på etnicitet, kön, klass, sexuell läggning, religion, ålder, funktionsvariation och sjukdom.

– Det var först efter min utmattning min karriär kom igång och jag började frilansa på allvar. Jag tror att den erfarenheten kommer att hjälpa mig att förstå hur jag ska jobba för att det inte ska hända igen. Annars hade jag nog bara blivit utbränd senare, jag tror verkligen att det bara hade varit en tidsfråga, berättar hon.

Sammansvetsande protest

Det är helg och #metoo-debatten har varit igång i drygt en vecka. På Sergels torg i Stockholm samlas tusentals för att protestera mot sexuella övergrepp på kvinnor. Från scenen läser Fanna Ndow Norrby och kusinen Amie Bramme Sey upp en kravlista riktad gentemot män. Iklädda svarta bomberjackor och varsin keps med *Raseriet*-tryck fram till, läser de upp en rad punkter från sina respektive mobiltelefoner. Vid varje punkt får de stanna upp för att ta emot applåder. Det märks att de är på hemmaplan.

– Det kändes viktigt och sammansvetsande, säger Fanna Ndow Norrby i efterhand.

Tillsammans med Amie Bramme Sey har hon även podden *Raseriet*, som tar upp aktuella händelser genom ett antirasistiskt och feministiskt raster. Många lyssnare är unga tjejer. När #metoo-debatten pågick som mest ställde de sig på dessas sida och delade egna erfarenheter och om hur det varit att växa upp i ett samhälle kantat av sexuella trakasserier av killar i skolan, på klubbar och i kompisgänget. De satte ord på den gråzon som inte alltid är tydlig, speciellt inte under uppväxten. När vi ses berättar jag att jag gärna hade haft henne och Amie Bramme Sey som vägvisare när jag var tio år yngre. Fanna Ndow Norrbys svar kommer snabbt.

– Jag med.

Men hur känns det att vara en förebild? Vissa brukar ju vilja vända sig mot det begreppet.

– Jag försöker vara ödmjuk inför det där att vara förebild. Jag tänker nog inte så mycket på det, utan kör min egen grej ganska mycket. Men det är lite läskigt också, det är ett ansvar.

Hon menar att det lika ofta är hon som lär sig av sina lyssnare.

– Många av de frågor vi som äldre battlar om är ganska självklara för många yngre. De är typ "alltså det är klart att det finns ickebinära". Det är såklart olika också, jag menar inte att det inte finns till exempel transfobi hos yngre, jag menar bara att vissa grejer har kommit längre. Jag blir själv checkad av yngre lyssnare ibland. De kan säga att nu glömde du det eller det perspektivet. Varför tänkte du inte på det här?

– Jag lär mig skitmycket och försöker tänka på det. Samtidigt är ingen perfekt. Jag kommer göra fel, det är jag hundra procent säker på. Grejen är att jag inte har några problem med att erkänna att jag inte hade tillräckligt med kött på benen, att jag fuckade upp och uttryckte mig fel. Jag tycker att det är okej att göra fel och att göra om och försöka göra rätt. Om jag inte klandrar folk för alltid för deras felsteg så hoppas jag att folk tänker likadant om mig. Ingen är statisk.

I ett mellanförskap

Fanna Ndow Norrby är uppväxt i Hammarbyhöjden i Stockholm, med en mamma som är född i Sverige och med pappa som kommer från Gambia och Senegal. Precis som många andra med liknande bakgrund vittnar hon om ett så kallat mellanförskap*.

– Det är en speciell erfarenhet, att inte se ut som någon av sina föräldrar, men i samhället rasifieras* bara som den ena. I mitt liv och i min familj har det varit öppna samtal kring den typen av frågor, men andra personer som har samma bakgrund som jag, där kan det vara så att den föräldern som inte rasifieras saknar förståelse. Att du har mixade barn betyder ingenting, du kan ändå vara rasse liksom.

Vi kommer in på klass. Fanna Ndow Norrby tror att hennes egen klassbakgrund spelar in i varför hon tycker att det är svårare att formulera sig kring klass än till exempel feminism och antirasism.

– Något jag tänker på kring klass som gör att jag ibland kan ha svårt att formulera mig kring det är klassresan. Du kan tillhöra en klass och sen en annan och tillhöra flera klasser under ett och samma liv,

NÄR FANNA FÅR VÄLJA:

Joy of missing out	Fear of missing out
Godis	Chips
Filterbubbla	Exponering
Raseriet	Svart kvinna
Skogen	Staden
Djur på instagram	Djur i verkligheten
	(inte hästar)

men du kan inte göra en rasresa. Båda mina föräldrar har levt i flera olika samhällsklasser under sitt ungdomsliv och under tiden de har varit mina föräldrar, det tror jag kan ha spelat in.

Så du var klassresenär som barn?

– Jag var det, så jag kan fatta varför jag ser klasstillhörigheten som mer flytande, trots att jag vet att för den stora majoriteten är det inte flytande. Klasstillhörigheten har även sett olika ut för mina föräldrar och under en period gjorde jag den resan varannan vecka.

– Jag tycker det är synd att klass ofta förbises i den intersektionella* analysen, för jag tror att det är en fråga som skulle kunna sammansvetsa personer som istället ställs emot varandra. Vi lever i ett kapitalistiskt system så det är klart att vi måste prata om klass.

Fanna Ndow Norrby tillhör den gruppering som ibland brukar beskyllas för att bedriva identitetspolitik och inte alls se de stora frågorna, såsom klassamhället. Jag avslutar med att fråga hur hon ser på det.

– Jag tycker det är tråkigt att identitetspolitik har blivit så negativt laddat. Jag tänker att mycket politik bygger på folks identiteter. Sen kanske din identitet är att du är en börsmäklare eller att du är bostadsrättsägare. Alltså, politiken formas ju av och för personerna i samhället och att klumpa ihop frågor om antirasism och feminism och människors rättigheter och säga att ”det är identitetspolitik, det sysslar inte vi med”, det är att förminska vad de här frågorna faktiskt handlar om. För det handlar om människors levnadsvillkor.

– Varför kallas det inte identitetspolitik när vi pratar om vem som har råd med vissa grejer, eller vem som kan köpa sin lägenhet eller vart man bor. Det handlar ju bara om identitetspolitik när vi pratar om rasifiering och sexualitet och genus. Det är tydligt att det är en strategi att inte prata om det utan avfärda det. Jag tycker inte identitetspolitik är ett fult ord, jag tycker det är intressant, avslutar hon.

TEXT: **MARIA CARLSSON**

FOTO: **AGNES STUBER**

2015 Boken *Svart kvinna* kommer ut.

2016 Podden *Raseriet* startas. Tar upp en rasistisk händelse i Sverige varje vecka. Börjar skriva på pjäs för Riksteatern, som sätts upp 2019.

2017. Lanserar kravlista på män i samband med #metoo. *We can't do it* sänds på SVT Edit.

Recensioner

FOTO: JANÅKE ENIKSSON

– Att klara en katastrof handlar inte om lager av konserver eller prylar, det handlar om gemenskap och organisering.

Herman Geijer, författare till *Strategier för överlevnad* – 12 sätt att förbereda sig på katastrofen, ute i januari 2018.

Självbiografi om att inte tillhöra

Aldrig en av oss

Yvonne de Geer (Albert Bonniers)

BOOK. Som barn adopteras hon in i den adliga familjen och först på sin tioårsdag får hon reda på att hon inte är en "äkt de Geer" och således aldrig kan bli "en av oss".

Yvonne de Geer har skrivit en fin självbiografi om att inte riktigt få tillhöra. Det är också en bok om att växa upp under andra världskriget i en familj som till skillnad från delar av släkten tar ställning mot nazismen och bedriver aktivt motstånd. Legendariska personer såsom Torgny Segerstedt, Amelie Posse, prins Eugen och Aleksandra Kollontaj fladdrar förbi.

När livet blir väldigt olika

Swing time

Zadie Smith (Albert Bonniers)

BOOK. *Swing Time* handlar om klass, etnicitet och könsroller i ett fattigt Storbritannien. Att vilja bort. Men på olika vägar. Det handlar om självförverkligande och hur olika livet blir.

Vi får följa två dansintresserade flickor som växer upp i samma hyreshusområde.

Den ena mamman klär sitt barn i rosa och vill ha bidrag, den andra mamman är sällan närvarande och ägnar varje ledig stund åt att studera.

Det är en fin berättelse men den håller sig till förut-sägbara stereotyper.

Kulturkoftor

Celia B Dackenberg (Norstedts)

BOOK. I boken *Kulturkoftor* tar Celia B Dackenberg oss med på en resa bland kofter, tröjor och en och annan halsduk. Genom stickor och garn får vi möta en rad kända kulturpersonligheter, från Kurt Cobain till Miss Marple och Agatha Christie.

Det är en inspirerande resa vi tas med på, ackompanjerad av pedagogiska stickmönster och vackra bilder.

FOTO: FOLKETS BIO

50 vårar

Regi: Blandine Lenoir
Med: Agnès Jaoui, Pascale Arbillot, Thibault de Montalembert m.fl.

FILM. *50 vårar* är en fransk feelgood när den är som bäst! Aurore står inför en rad förändringar i livet: hon ska bli mormor, springer in i sin ungdomskärlek och förlorar jobbet. Allt under en vecka. Och så är hon i klimakteriet med allt vad det innebär i form av vallningar och hormoner. *50 vårar* är en fin påminnelse om att varken livet eller förälskelser upphör bara för att mensen gör det.

Rick & Morty

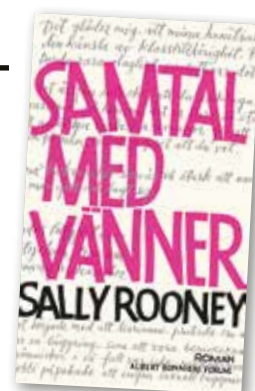
Skapare: Justin Roiland & Dan Harmon

SERIE. *Rick & Morty* är en animerad serie för vuxna, som visas på Netflix för tillfället. Det handlar om en amerikansk familj där mormor och hans barnbarn är huvudpersonerna, som åker iväg på äventyr i andra dimensioner och galaxer.

Ofta med en politisk, samhällskritisk underton inbakad i humor (ibland ganska rå sådan) och överkliga aliens med vardagsproblem.

Väl värd att spendera sin tid på!

Samtal med vänner

Sally Rooney (Albert Bonniers)

BOOK. Sally Rooney har ett sätt att skriva som är enkelt men ändå målande. Jag känner igen mig i känslorna och beskrivningarna och vill bara fortsätta läsa under hela boken.

Rooney skildrar olika komplicerade relationer, hur de påverkar och utvecklas och existerar parallellt i ett poetiskt Irland.

Ibland kan dialogerna vara överkliga, när 21-åringarna samtalat på ett överdrivet akademiskt avancerat språk.

VINN EN BOK!

Skriv till oss vad du tyckte om det här numret av Rött. Adressen hittar du på sida 2. Vi lottar ut ett antal böcker, se vilka på sida 8.

Teoretiskt om lutande bänkar

Exkluderande design
Fredrik Edin (Verbal)

BOK. Exkluderande design är benämningen på den process som innebär att man gör ett ställe omöjligt att sitta eller vara på, specifikt syftandes till att hålla vissa grupper borta från offentliga platser. Det kan handla om lutande bänkar för att förhindra att någon sover på dem, eller att ta bort toaletter från offentliga platser. Det kan också handla om att helt stänga av ytor för allmänheten, genom att låsa parker och placera köpcentran långt utanför städerna, så att endast den med bil har möjlighet att ta sig dit.

Doktoranden och tidigare kulturredaktören på Arbetaren, Fredrik Edin, är den som gjort begreppet känt för en bredare allmänhet i Sverige. Nu kommer han ut med en kort bok på ämnet.

Grundtesen i skriften är att exkluderande design används för att separera olika grupper från varandra, där de som har råd att konsumera ska skiljas från dem som inte har möjlighet. Detta genom att den sistnämnda gruppen avskiljs från

platser där handel sker, men också genom att skapa en psykisk distans, som upprätthålls även i populärkulturen.

Det som klargörs på ett tydligt sätt i boken är att exkluderande design inte är en lösning på social utsatthet, utan endast ett sätt att sopa problemen under mattan i en slags syns det inte, så finns det inte-mentalitet, rysligt lik vissa partiers krav på att förbjuda tiggeri.

Fredrik Edins tankegångar understöds och får hjälp av en rad nutida filosofer, såsom till exempel Terry Eagleton och Donna Haraway, och texten håller sig genomgående på en teoretisk nivå. Det gör texten intressant, men skapar också en distans. Det är som att kopplingen mellan teori och praktik aldrig riktigt synkas samman och personerna som utsätts för den exkluderande designen berörs endast på en övergripande nivå. Trots det är boken en bra grundkurs på ämnet och jag skulle inte ha något emot att läsa fördjupningen.

Naturlig humor

Naturlig skönhet
Nanna Johansson (Galago)

BOK. Nanna Johansson har gett ut ett flertal serieböcker men även varit medförfattare till till exempel romanen *Drottningen av Rottnevik*. I *Naturlig skönhet* blandar hon lite längre serier, enrut, satir av olika klichéer, slampiga djur, övedrivna skönhetstips och roliga kollage.

Jag tycker om blandningen och att det hela tiden känns som nytt. Fina grafiska bilder varvas med mer traditionella serieteckningar.

Den får inte full pott då jag saknar lite av hennes skärpa som hon annars har i till exempel satirpodden *Lilla drevet*, men boken är trots det väl värd att läsa.

Striden om tiden

- sex timmars arbetsdag

Effektiviseringen av varuproduktionen är snabbare än någonsin. Trots det minskar inte arbetstiden. Vad beror det på? Följ med till Skellefteå sjukhus, LO-borgen och riksdagen.

*"Gå upp-gå till jobbet-jobba-jobba-äta lunch
Samma sak händer imorgon
Jobba-åka trick-hem å sätta sig å glo
Det är inget liv"*

S

å sjunger punkbandet Ebba Grön i sin låt *Vad ska du bli?*. Och de är inte de första som har ifrågasatt meningen med arbete.

Striden om tiden, eller kanske snarare om vinsten, har löpt som en röd tråd genom historien, från arbetarrörelsens tidiga krav på en reglerad arbetstid och rätt till semester, till mer sentida förslag på medborgarlöner, som var så pass kontroversiell att borgerligheten gav sig ut på gatorna för att protestera.

Men frågan om arbetstidsförkortning är inte en fråga som ensidigt samlar vänstern. Snarare är både skiljelinjerna och gråzonerna många. Frågar man vissa anför arbetstidsförkortning som ett universalmedel framtaget för att bota allt från skenande sjukskrivningstal till kapitalismens klimatpåverkan och den tekniska utvecklingen. Andra menar att det inte är realistiskt att försöka få igenom en arbetstidsförkortning, att all kraft i dagsläget går åt till att parera arbetsgivarnas framryckningar.

Får bukt på sjukskrivningar

Nere i kulverten under Skellefteå lasarett är det tomt i skurvagnsförrådet. Klockan är fortfarande tidig förmiddag och de flesta lokalvårdarna är ute på olika platser på sjukhusområdet för att genomföra dagens arbete. Sedan mars 2017 jobbar personalen här sex timmar om dagen. Detta som ett sätt att få bukt med de höga sjukskrivningar enheten haft. Rita Lidström är lokalvårdare i storstadsgruppen och har jobbat på lasarettet i snart 40 år.

– Jag kände bara yes när beskedet om att vi var utvalda kom, säger hon och gör en segergest med handen.

För henne har den största förändringen varit att hon nu orkar mer efter jobbet.

– Jag känner mig inte lika trött och slut nu när jag kommer hem två timmar tidigare. Det är skönt att

orka med något hemma och inte vara på dåligt humör varje gång jag kommer hem.

– Om jag har ont i huvudet känner jag nu att jag bara ska vara här i sex timmar så jag orkar och jag kan också lägga på ett smajl mot våra kunder. Hade det varit innan hade jag kanske känt att nä, jag orkar verkligen inte, jag måste sjukanmäla mig.

Hennes chef, Annamaria Hedlund, är glad att just städ blev utvalt för satsningen.

– Vi fick det här projektet eftersom vi har hög sjukfrånvaro. Jag tycker det är en fantastisk möjlighet att få det här och kanske kan vi visa att en heltid inte är 40 timmar för alla människor, att det kanske beror på yrke, hur tungt det är. Jag hoppas att de anställda känner att det är en möjlighet och att de tar de här extra timmarna och ägnar åt sitt eget välmående. Kanske tar en promenad medan solen är uppe.

Rita Lidström fyller i:

– Den årstid vi går mot nu är det i vanliga fall mörkt när man stiger upp och mörkt när man kommer hem. Det är under helgen man har möjlighet att se hemmet i dagsljus. Nu försöker jag komma ut och träna lite. Det har varit lite si och så, men det finns alltid i bakhuvudet. Där jag bor finns ett litet kvartersgym. Det är mitt emot mitt köksfönster, så jag kan inte skylla på dåligt väder heller, säger hon och ler.

Ett helt nytt projekt

Ännu har det inte kommit några faktiska bevis på att sjukfrånvaron gått ned, projektet är fortfarande så pass nytt.

– Jag hoppas att det här projektet faller väl ut, så att det ger något inför framtiden, säger Annamaria Hedlund.

Under vårt samtal har stolarna ute i uppehållsrummet börjat fyllas och i förrådet är det trångt mellan

städvagnar och backar med använda trasor och moppar. Dags för lunchrast. Så vi lämnar Skellefteå sjukhus och tar en titt på den arbetsmarknad där många av arbetstidsförkortningarna sker.

Just vård- och omsorgsyrena är några som brukar lyftas fram i arbetstidsförkortningssammanhang och det är här många av försöken till förkortad arbetstid pågår. Det är ett faktum att arbetslivet på många håll har blivit allt mer pressat. Lika mycket som tidigare ska göras, men på kortare tid. Inte minst är det så inom vård- och omsorg, vilket har fått många att lämna yrket. Men en kortare arbetstid är inte en ensidig lösning, menar Roland Paulsen, lektor i sociologi vid Lunds universitet och en flitig arbetstidsdebattör.

– Arbetstidsförkortning inom vården kan vara något som gör det uthärdligt. Men jag är inte helt förtjust i det som någon slags lösning på vårdssituationen, utan det vi behöver är fler arbetade timmar totalt inom vård och omsorg. Vi har försämrat arbetsvillkoren så radikalt att det nästan är ett under att det fortfarande är människor som jobbar där.

Joa Bergold, som är utredare på LO är inne på samma linje och menar att arbetstidsförkortning endast är en dellösning.

– Jag tror att man verkligen behöver se över hur arbetstidsförhållandena ser ut i olika branscher och i välfärden behöver man göra ett rejält omtag, både när det gäller scheman, bemanning och tid. Man måste verkligen se över hur man ska få folk att vilja jobba, särskilt när det är brist på både sjuksköterskor och undersköterskor.

– Men det är aldrig arbetstiden enbart. Vad vi ägnar oss åt inom arbetstidspolitik är hela tiden en bred arsenal, som är intimt förknippad med hur många som jobbar, arbetstidens längd, men också vilken rätt arbetsgivare ska ha att kalla in dig på snabba och osäkra, oförutsägbara tider. Så därför återkommer vi hela tiden till heltid på trygga villkor.

Men att både öka bemanningen och sänka arbetstiden skulle kosta, menar Joa Bergold.

– Det skulle bli dyrt att införa sex timmars arbetsdag och det skulle kosta pengar länge också, om man inte vill att dessa grupper ska halka efter lönemässigt. Det är det vi återkommer till hela tiden. De projekt som genomförs upplevs som väldigt bra, arbetsplatserna blir mer attraktiva. Men det blir dyrt och då drar man in och avslutar dem. Så det är ju att uppbåda en opinion och låta de här verksamheterna kosta. För vi anser att välfärden ska få kosta.

De som har måste avstå från vinst

Och just kostnaderna för en arbetstidsförkortning är omstridda. För precis som anges i början så har teknikframstegen lett till ett produktionsöverskott som inte kommit de anställda till del. Varje år bedömer Medlingsinstitutet årligen utrymmet för löneökningar, där löneutvecklingen ska kopplas till produktionsutvecklingen. Siffror för perioden 1993 till 2011 visar att produktionsökningen varit mycket högre än löneutvecklingen på arbetsmarknaden. Med andra ord: det finns pengar, men de som har dem vill inte avstå vinst.

– Kortar man arbetstiden för alla, vilket vi kommer vilja börja göra under nästa mandatperiod, då

Roland Paulsen

lektor i sociologi

Mer tid för fritid

Lokalvårdarna på Skellefteå lasarett har fått sex timmars arbetsdag i ett testprojekt.

hoppas vi att det innebär att vinstandelen minskar. Den har ju ökat under väldigt långt tid, så vi vill ta från företagets vinster och lägga det på en kortare arbetstid. Vi tror att en arbetstidsförkortning kan bidra till att vinstandelen minskar, säger Vänsterpartiets partiledare Jonas Sjöstedt när vi träffar honom på hans tjänsterum i riksdagen.

Det var under sitt första maj-tal på Gustav Adolfs torg i Göteborg i år som Jonas Sjöstedt lanserade ett stort arbetstidsförkortningspaket med fokus på välfärden. Nu laddar partiet för att ta det hela ett steg längre i valrörelsen.

– Vi har ett folkligt stöd för kortare arbetsdag och lokalt får vi ofta med oss åtminstone socialdemokrater och miljöpartister för att korta arbetstiden. Vi ska se det som ett långsiktigt arbete.

– Det har på ett sätt redan börjat. Argumenten är starkare än förut. Inte bara är vi rikare och att produktiviteten ökar, utan vi ser i sjukskrivningstalen och i den ojämlika arbetsmarknaden mellan män och kvinnor att det behövs. Och vi har en otroligt snabb automatisering och digitalisering som ger utrymme att sänka arbetstiden för alla. Alternativet är annars att några jobbar för mycket och andra jobbar för lite när vissa jobb försvinner. Det är ett sämre samhälle.

Precis som Roland Paulsen och Joa Bergold säger pågår det för tillfället en huggsexa om till exempel sjuksköterskor och socionomer. Men det är inte enbart därför Vänsterpartiet vill satsa på kortare arbetstid i välfärden.

– Velfärden är det område vi har direkt inflytande över genom SKL (arbetsgivarorganisationen för Sveriges kommuner och landsting, där politikerna

styr, red. anm.) och där vi kan göra skillnad. Vi kan också se hur ohälsan och sjuktalen är stora inom äldreomsorgen och delar av vården och hur många inte orkar arbeta heltid. Då finns det ju ett särskilt behov att sänka arbetstiden.

Få driver frågan aktivt

Men även om det råder brist på personal inom vissa yrken idag och även om undersökningar visar att människor föredrar kortare arbetstid jämfört med ökad köpkraft, är det få som aktivt driver frågan. Är det arbetslinjen som hjärntvättat oss? Roland Paulsen, som nära nog fått stjärnstatus i arbetskritiska sammanhang, menar att arbetstidsförkortning skulle kunna genomföras redan idag, men att vi istället uppfinnar jobb.

– Jag siar väldigt sällan om framtiden. Jag ser ingen riktig poäng med det. Vi har redan haft en stor produktivitetsökning. Vi lever redan i någon mening i en science fiction-värld och skulle kunna reducera arbetet till en bråkdel av hur mycket vi arbetar idag. Den tekniska potentialen finns, men det formuleras ofta som att det är ett stort problem. Hur ska vi rädda jobben i och med teknikutvecklingen?

– Jag är inte någon teknikdeterminist i den meningen att jag ser det som att tekniken tvingar oss att reducera arbetet. Vi kan fortsätta uppfinna nya jobb i all oändlighet, men frågan är om vi vill det.

Några som i olika sammanhang brukar ställas mot Roland Paulsens ganska krassa syn på arbetstidsförkortning är fackförbunden. De ses som tröga och ovilliga att prata kortare arbetstid. Joa Bergold menar att det inte beror på att facken är anti arbetstidsförkortning, utan att de är pressade. ▶

FOTO: HASSE HEDSTRÖM

Jonas Sjöstedt
partiledare för
Vänsterpartiet

– Det är många som tycker att det är bra nu att facken strejkar, att det tyder på kampvilja. Men det betyder också att det inte finns en förhandlingsvilja. För oss handlar det om att parera arbetsgivarnas framryckningar och försvara arbetsvillkoren. Det handlar om att först lyfta heltid som norm och att arbeta mot alla de här deltiderna kopplat till korta anställningar kopplat till arbetsgivarens starka rätt att förlägga arbetstiden. Detta är något vi ser och som skapar både stress och ekonomisk ovisshet. Sen är det verkligen inte skrivet i sten hur många timmar en heltid ska vara.

Joa Bergold på LO menar också att det historiskt inte är parterna som gått i bräsch för arbetstidsförkortning, utan lagstiftningen.

– Vi måste hela tiden fundera över hur vi får ett arbetsliv där folk orkar och vill arbeta? Ser vi historiskt, så är det lagstiftningsvägen som har gått före och om man nu tänker sig en generell arbetstidsförkortning, så är det den vägen man måste gå.

En tanke i djupvila

Men vad för underlag finns det då för en lagstiftning om sex timmars arbetsdag? Inom borgerligheten är frågan stendöd (å andra sidan har högern aldrig någonsin stått på barrikaden för att införa kortare arbetsvecka). Men även inom socialdemokratin ligger tanken om en kortare arbetstid i djupvila. Det var liksom inte frågan om arbetstidsförkortning, utan Sveriges ungdomar, Stefan Löfven ville väcka med den väckarklockeapp som lanserades inför valet 2014. Med hurtiga utrop som ”Sverige byggs inte

av snoozare” deklarerade han att alla unga ska ha ett jobb att gå till. Mindre om under vilka villkor och hur långa veckor.

Roland Paulsen menar att det politiska landskapet gör att det parti som pratar om kortare arbetstid riskerar att ses som en flummig hippie.

– Jag tror att det finns en rädsla att bli betraktad som oseriös. Det behöver inte vara en fråga om feghet. Det kan vara en fråga om strategiska val, vilket jag nog uppfattat det som i Vänsterpartiets fall. Man tänker att vinster i välfärden är en fråga där vi verkligen har med oss majoriteten och strategiskt har jag lätt att förstå det. Men även vad det gäller arbetstidsfrågan så har man majoriteten med sig. Det krävs bara att den opinionen uppmärksammas.

– Dessutom; för första gången i historien förlänger vi faktiskt arbetstiden. Det har vi inte ens en debatt om därför att i riksdagen finns den så kallade pensionsgruppen, där alliansen och regeringen ingår och de kan genomföra dessa beslut trots att det inte finns någon allmän opinion för att vi ska arbeta längre.

Symtomatiskt nog: Just när denna text är klar kommer en flash från Dagens Nyheter i mobilen. Där står det att den socialdemokratiska socialförsäkringsministern Annika Strandhäll kan komma med ett förslag på höjd pensionsålder innan valet.

Striden om tiden lär fortsätta.

TEXT: MARIA CARLSSON

ILLUSTRATION: MALIN GRANROTH

FOTO: AGNES STUBER

FOTO: LO

Joa Bergold
utredare på LO

FAKTARUTA

1919 - Åttatimmarsdagen med en veckoarbetstid på 48 timmar införs efter riksdagsbeslut

1957 - 45 timmars arbetsvecka införs efter riksdagsbeslut

1966 - Under tre år införs stegvis 42,5 timmars arbetsvecka efter central överenskommelse mellan LO och SAF

1970 - 40 timmars arbetsvecka införs efter riksdagsbeslut

FOTO: HENRIK SJUHÄRA

TÄVLING!

Du kanske minns Sven Otto Littorins storverk *Arbetslinjen*? Har du också tolkat arbetslinjen? Skicka in ditt bidrag till Rött. Du har chans att vinna en plansch och publicering i nästa nummer!

Vinn någon av illustratören Sara Granér's fina affischer!

Europeiska förenade vänstern/Nordisk grön vänster
Parlamentariska gruppen · EUROPARLAMENTET

Malin Björk
EU-parlamentariker

Vi lovade ta kampen mot fästning Europa - nu slår vi in kilar i murarna

I en tid där de flesta andra politiska partierna både här hemma i Sverige och runtom i Europa verkar tävla i vem som kan lägga flest stenar till fästning Europa har vi i vänstern varit konsekventa i vårt arbete för en human flyktingpolitik. Istället för de stängda gränsernas politik jobbar vi målmedvetet för ett öppnare Europa.

Nu har vi tagit ett viktigt steg för att visa på att en annan politik är både nödvändig och möjlig. I oktober ställde sig EU-parlamentet bakom vårt förslag om ett humanitärt kvotflyktingsystem på EU-nivå. Förslaget innebär att EU-länderna skulle gå samman för att sjösätta ett kraftigt utvidgat humanitärt program för kvotflyktingar baserat på det arbete som FN:s flyktingorgan UNHCR utför.

Enligt förslaget som vi förhandlat fram borde EU, som idag har 24 procent av världens BNP, ta emot 20 procent av de människor som UNHCR identifierat vara i behov av vidarebosättning, alltså kvotflyktingar. Idag skulle det innebära att över 240 000 människor varje år skulle få en säker resa till ett EU-land och få ett värdigt mottagande för att snabbt kunna komma in i det nya samhället.

Förbli ett humanitärt program

En annan viktig del i vårt förslag, och som fick stöd i EU-parlamentet, är att kvotflyktingsystemet ska förbli ett humanitärt program i solidaritet med människor på flykt och med de länder som har en stor flyktingbefolkning. Det innebär att kvotflyktingsystemet inte får användas som i den skamliga EU-Turkiet-uppgörelsen, för att stoppa andra flyktingar från att ta sig till Europa.

Parlamentet ställde sig också bakom vår uppfattning att vidarebosättning aldrig kan bli det enda sättet att kunna få asyl i ett EU-land, som Moderaterna och delar av EU-högern vill. Människor måste kunna fly undan förtryck och konflikt på egen hand och därefter få sin asylansökan prövad i ett annat land. Det är en grundläggande rättighet som står inskriven i Genèvekonven-

tionen. Därför kan ett kvotflyktingsystem på EU-nivå inte stänga andra möjligheter för människor att söka skydd. Det är en livsfarlig utveckling. Det är viktigt att vara extra tydlig med att ett kvotflyktingsystem inte kommer stoppa spontana ankomster eller andra säkra flyktvägar, som humanitära visum.

Vårt förslag ska nu gå vidare till förhandlingar med EU:s medlemsländer i Europeiska rådet och med byråkraterna i EU-kommissionen. Det kommer att bli tuffa förhandlingar, inte minst på grund av vissa länders totalvägran att ta emot flyktingar. Min förhoppning är ändå att förslaget får stöd av en majoritet i rådet.

Skeptiska frågor

Under det dryga år som jag och mina medarbetare jobbat med förslaget har jag fått många skeptiska frågor, inte minst från journalister: Hur ska ditt förslag, som så radikalt skiljer sig från kommissionens ursprungliga förslag, kunna få stöd av en majoritet av EU-parlamentets ledamöter? Och även om det går igenom i parlamentet, hur ska det kunna få tillräckligt stort stöd i rådet, när så många EU-länder vägrar ta emot flyktingar?

Mitt svar är att vi backade inte för det svåra och vi lyckades med förhandlingarna i EU-parlamentet. Mitt svar är också att jag aldrig tänker anpassa mig till de rasistiska och flyktingfientliga krafterna som just nu har medvind. Om vi skulle göra det skulle vi aldrig kunna genomföra någon progressiv politik. Nu fick vi igenom vårt humanitära förslag i parlamentet. Med den ståndpunkten i ryggen kommer vi stå starka i förhandlingarna med medlemsländernas regeringar. Där förväntar jag mig fullt stöd av S- och MP-regeringen.

Slutsatsen är också att även om vi nu rör oss i ett hårt politiskt klimat så fortsätter vi i vänstern att göra skillnad. Det gör vi i EU-parlamentet, i kommuner och riksdag. Det gör vi genom att vara en del av asylrättsrörelsen och genom en mängd konkreta handlingar i solidaritet med människor på flykt. Vi gör skillnad. Vi gröper håll i murarna som omgärdar fästning Europa.

“Effekterna av oschyssta handelsavtal syns aldrig från ett feministiskt perspektiv. Det tänker vi ändra på.”

Malin Björk, EU-parlamentariker

FOTO: EUROPAPARLAMENTET

Malin Björk har tillsammans med sin italienska kollega Eleonora Forenza skrivit ett betänkande där EU:s handelspolitik analyseras ur ett feministisk perspektiv. I betänkandet står bland annat att för att upprätthålla grundläggande rättigheter, inte minst kvinnors rättigheter, behövs bindande globala åtaganden. De skriver att mänskliga rättigheter och ILO-konventioner, liksom FN:s kvinnokonvention bör vara centrala delar av regelverket för internationell handel. I januari 2018 väntas EU-parlamentets jämställdhetsutskott rösta om betänkandet.

VI MÅSTE SLÄSS FÖR:

MATERIELLA VILLKOR!

